

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

na lata 2021-2030

Atelier
Centrum Profilaktyki i Rehabilitacji

S TRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Opracowanie dokumentu

Atelier
Centrum Profilaktyki i Reeducacji

mgr inż. Natalia Sierpińska – koordynator

inż. Joanna Tymczuk

mgr Agata Kurzawa

mgr Barbara Bialik

mgr Nina Łapeta

we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Piątnica

Piątnica 2021

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

SPIS TREŚCI

1. JAK POWSTAŁA STRATEGIA?.....	5
3. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ.....	6
3. ANALIZA SWOT.....	20
4. WIZJA ORAZ MISJA	23
4.1. MISJA	23
4.2. WIZJA.....	24
5. KIERUNKI ROZWOJU.....	25
1 CEL STRATEGICZNY. GMINA ZORIENTOWANA NA TURYSTYKĘ.....	27
2 CEL STRATEGICZNY. GMINA OTWARTA NA MIESZKAŃCA.....	29
3 CEL STRATEGICZNY. GMINA ZORIENTOWANA NA ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ.....	33
6. KONCEPCJA ROZWOJU FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNEGO GMINY.....	38
5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI.....	44
5.1. OSI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO	44
5.2. OSI GMINY PIĄTNICA.....	45
7. NAWIĄZANIE DO NADRZĘDNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH – KRAJOWYCH ORAZ REGIONALNYCH.....	49
7.1. ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI PROGRAMOWYMI UE ORAZ POLITYKA RÓWNYCH SZANS	49
7.2. POZIOM KRAJOWY	50
7.3. POZIOM REGIONALNY.....	51
8. SYSTEM WDRAŻANIA I FINANSOWANIA	58
8.1. SYSTEM WDRAŻANIA.....	58
8.2. RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	59
8.2.3. RAMY FINANSOWE.....	59
8.2.4. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	59
8.3. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH	60
9. MONITORING I EWALUACJA.....	62
9.1. MONITORING.....	62
9.2. EWALUACJA	63
10. SPIS RYCIN/WYKRESÓW/TABEL.....	65

S TRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Słowa od Pana Wójta

S TRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Piątnica powstała w odpowiedzi na zmieniające się procesy społeczno-gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe na poziomie lokalnym, ponadlokalnym oraz krajowym.

Stanowi ona element dopełnienia do przemijającej Strategii do roku 2020 i zawiera istniejące plany na przyszłość. Zrównoważony rozwój jest jednym z najważniejszych elementów, do jakiego gmina Piątnica dążyć będzie w przyszłości. Strategia Rozwoju ma za **zadanie eliminować istniejące bariery na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów**. Dokument powstał we współpracy z władzami lokalnymi, z zachowaniem zasady partycypacji społecznej, gdzie społeczność lokalna miała decydujący wpływ na proces jego tworzenia. W trakcie opracowywania dokumentu, podjęto szereg działań mających na celu włączenie mieszkańców gminy w kreowanie Strategii, przez co jej obraz jest spójnym spojrzeniem zarówno władz gminy na proces rozwoju, ale również zaangażowanej społeczności lokalnej.

W Państwa ręce przekazujemy Strategię, wynik ponad 4 miesięcy intensywnych działań wraz ze wsparciem ze strony władz gminnych, osób zainteresowanych procesem rozwoju oraz lokalnych liderów i przedsiębiorców. W proces tworzenia Strategii Gminy Piątnica zaangażowanych zostało 107 mieszkańców.

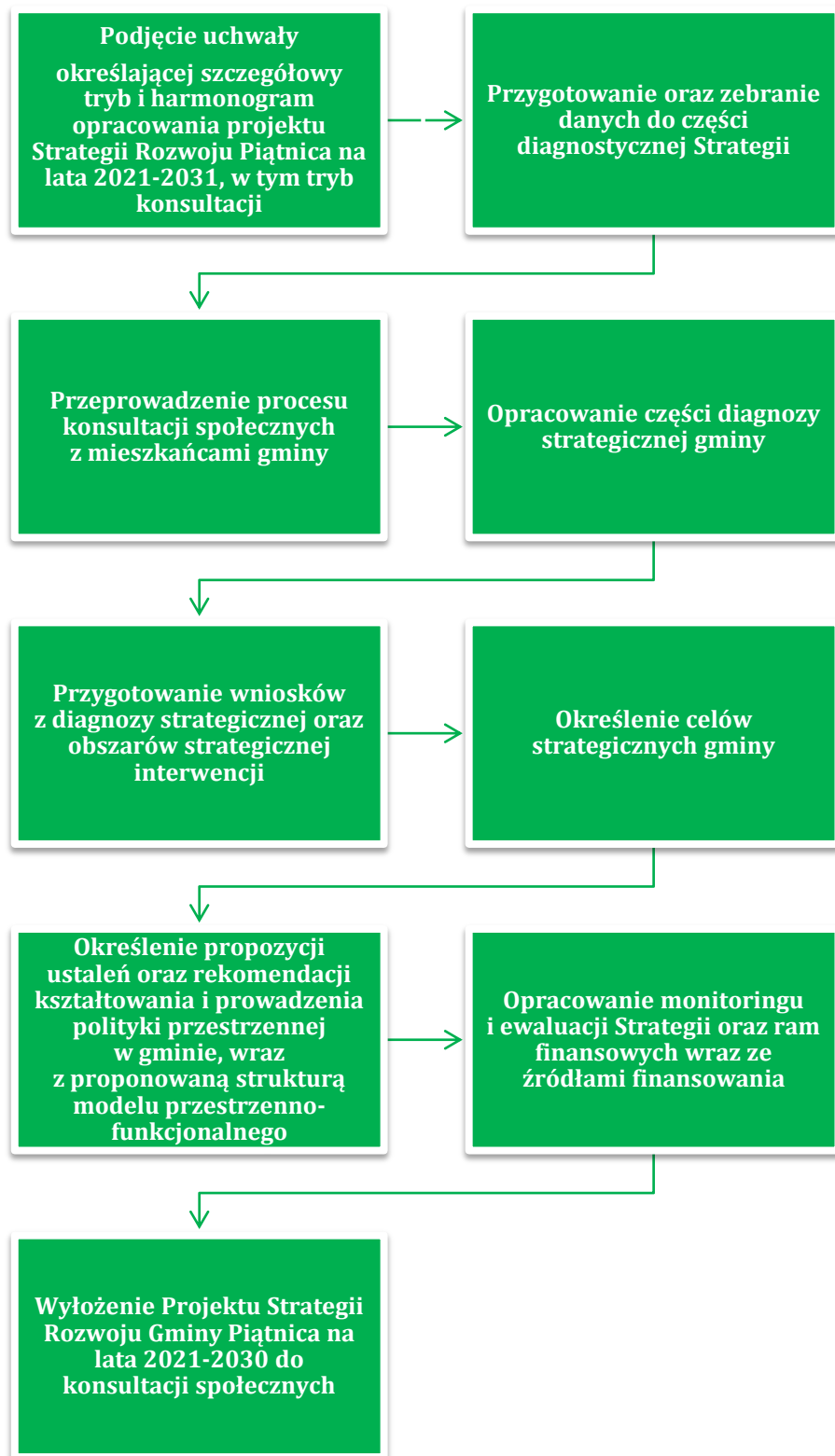
Całościową koncepcję tworzy poniższa Strategia Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

1. JAK POWSTAŁA STRATEGIA?

3. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ

Diagnoza uwarunkowań społeczno-gospodarczych, przestrzennych oraz środowiskowych, będąca podstawą do stworzenia niniejszych wniosków, powstała jako odpowiedź na zachodzące zmiany w przestrzeni gminy w latach 2018–2020.

Głównymi źródłami danych, będącymi podstawą do opracowania niniejszych wniosków strategicznych były: Główny Urząd Statystyczny, zewnętrzne dokumenty wykonawcze gminy (raporty o stanie gminy, lokalny program rewitalizacji, strategia rozwiązywania problemów społecznych, gminny program opieki nad zabytkami, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) oraz dane pozyskane z ewidencji gminnej. Grupę porównawczą dla stworzonej diagnozy, stanowiły 4 gminy wiejskie posiadające podobne uwarunkowania względem rozwoju lokalnego, zlokalizowane w obszarze powiatu łomżyńskiego.

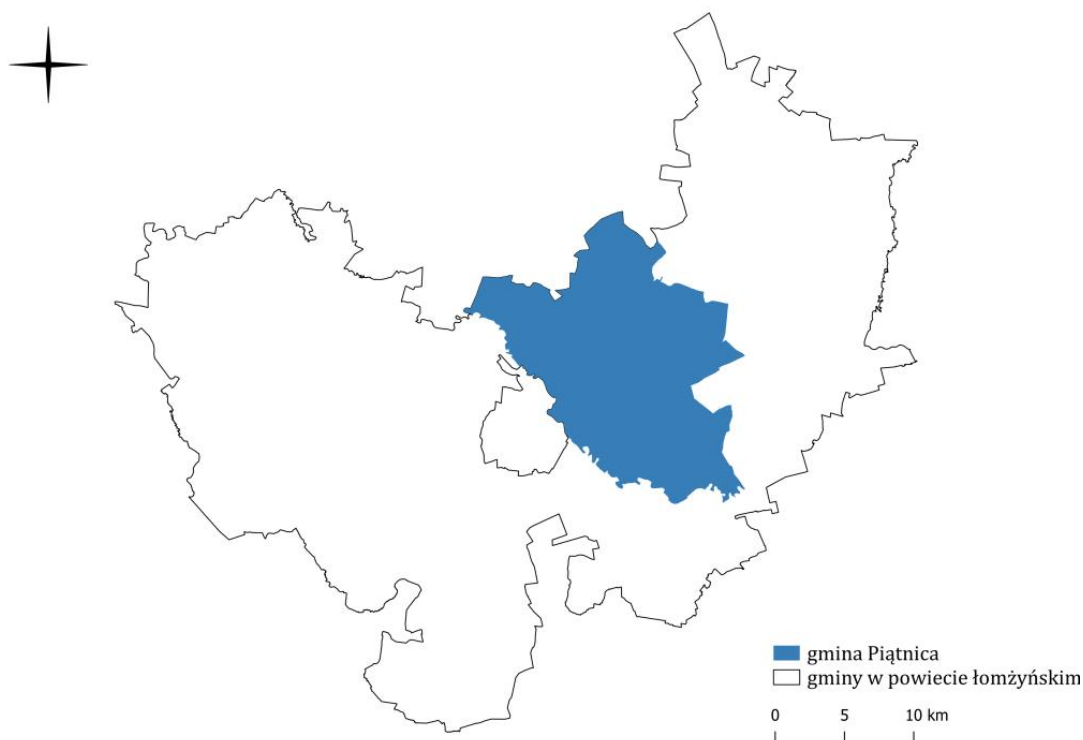
Diagnoza strategiczna stworzona została w ujęciu dynamicznym, co oznacza, iż uwzględniono spojrzenie na zjawiska i fakty z perspektywy czasu, co umożliwiło uchwycenie pewnych znaczących tendencji. Wybór takiego podejścia pozwolił na określenie spodziewanych rezultatów w przyszłości oraz stworzenie operacyjnej części Strategii Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030.

Wnioski z diagnozy znalazły potwierdzenie w wynikach badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy Piątnica na przełomie października 2021 r.

Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Piątnica to gmina wiejska, położona w województwie podlaskim. W jej skład wchodzi 45 sołectw (wsi), jednakże wyróżniającymi się głównymi ośrodkami gminnymi są sołectwa Piątnica Poduchowna oraz Piątnica Włociańska. Powierzchnia gminy wynosi 21 869 km² i stanowi 16,1% ogólnej powierzchni powiatu łomżyńskiego.

Rysunek 1. Położenie gminy Piątnica na tle powiatu łomżyńskiego

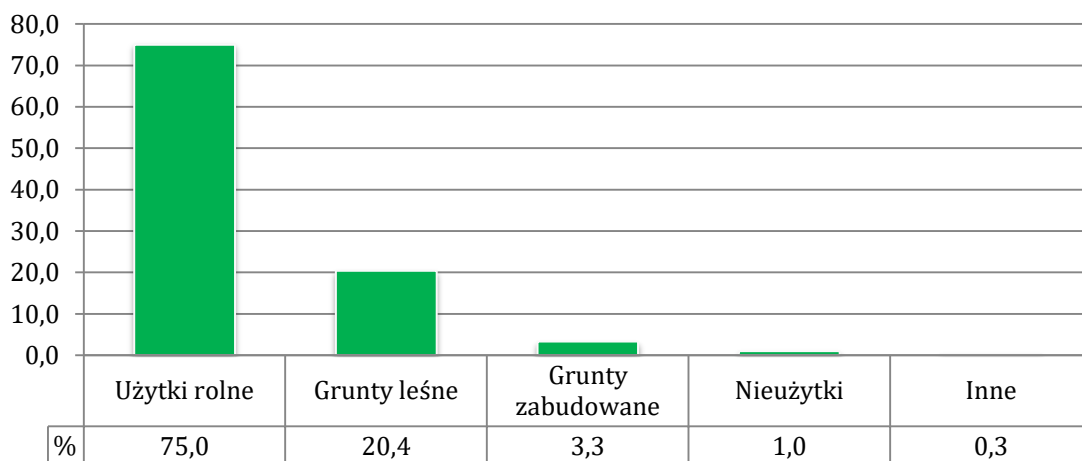

Źródło: Opracowanie własne

Gmina położona jest w obrębie Wysoczyzny Kolneńskiej oraz Doliny Dolnej Narwi stanowiącej część makroregionu Niziny Północnomazowieckiej. Południowa część obszaru gminy zlokalizowana w dolinie rzeki Narwi wchodzi w skład obszaru Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi i jego strefy ochronnej. Południowo-zachodnia część obszaru gminy położona jest natomiast w Obszarze Chronionego Krajobrazu Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi. Dzięki danym obszarom **gmina posiada wysokie walory krajobrazowe.**

Przeważającą część gminy stanowią użytki rolne. Znaczącą rolę odgrywają także lasy, jak i tereny zabudowane, które zlokalizowane są przeważnie na obszarze głównego ośrodka gminnego.

Wykres. 1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Piątnica [%]

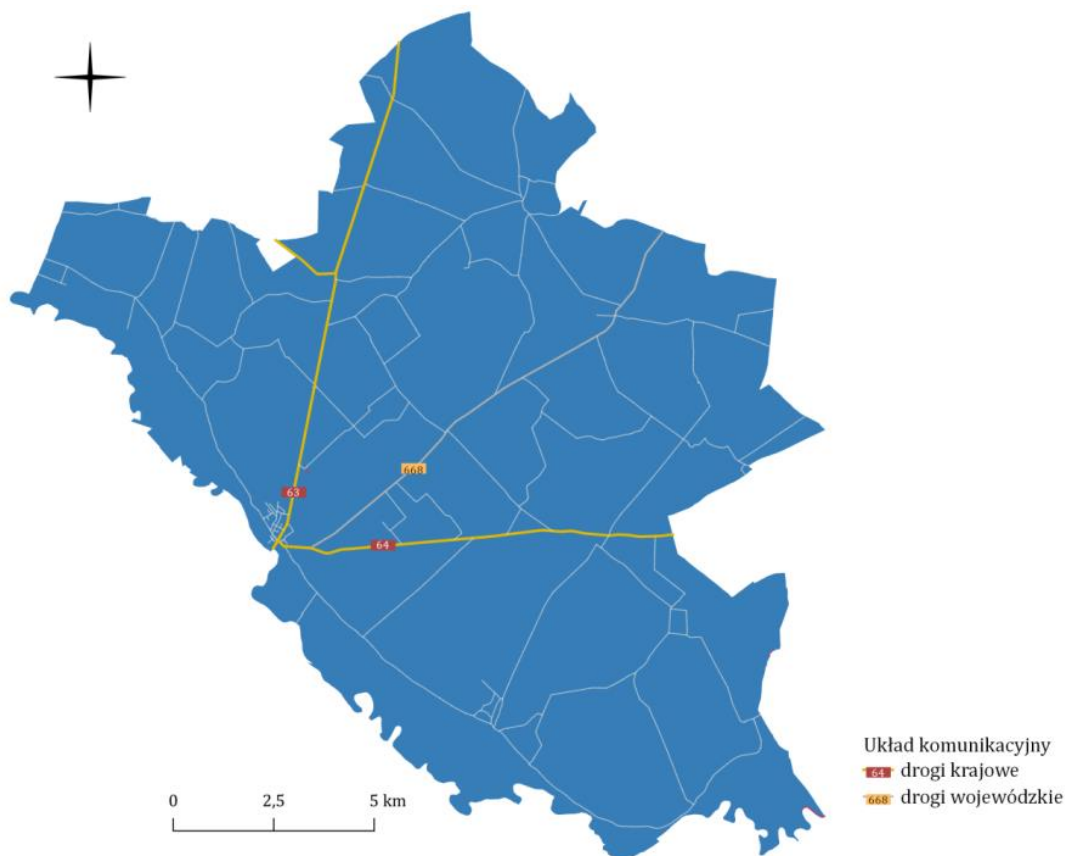

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Piątnica na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku

Uwarunkowania wynikające z jej położenia gminy

Podstawowym atutem gminy wynikającym z jego położenia jest jej dobre skomunikowanie. Przez teren gminy przebiegają dwie drogi krajowe (droga krajowa nr 63 oraz droga krajowa nr 64), jak i droga wojewódzka (droga wojewódzka nr 667). Na styku dróg krajowych, gmina łączy się z miastem Łomża, co stanowi potencjał dla rozwoju ponadlokalnych systemów transportowych w relacji miasta z sąsiadującymi jednostkami samorządu terytorialnego. Mimo relatywnie rozbudowanej sieci transportowej, zauważa się problem niewystarczającej dostępności do komunikacji autobusowej, szczególnie w zakresie liczby oraz częstotliwości połączeń, a także niewystarczającą jakością dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Rysunek 2. Główny układ komunikacyjny gminy Piątnica

Źródło: opracowanie własne

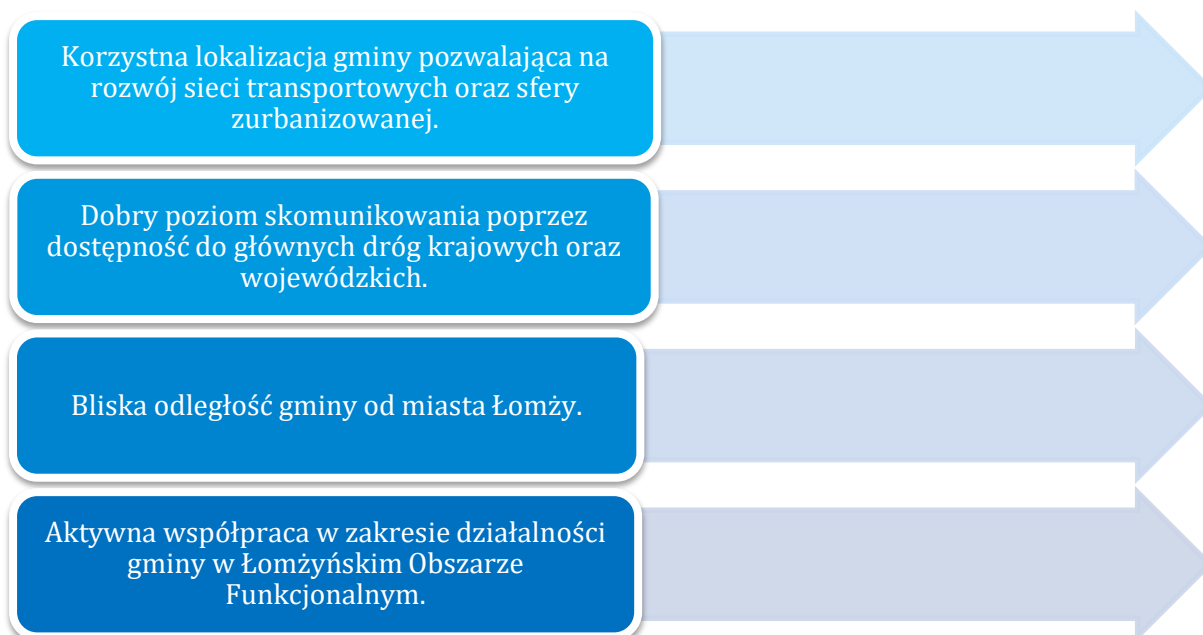
Uwarunkowania wynikające z powiązań funkcjonalnych

Gmina Piątnica, ze względu na jej położenie w obszarze Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi oraz powiązania funkcjonalne z sąsiadującymi gminami, **stanowi ważne znaczenie dla ochrony systemu przyrodniczego w regionie.**

Powiązania w zakresie kształtowania transportu drogowego stanowi również wyżej wymieniona sieć dróg krajowych, wojewódzkich oraz powiatowych, umożliwiająca wspólne planowanie oraz szeroko rozumianą współpracę w zakresie kreowania sieci transportowej. Ważnym aspektem współpracy jest także dostęp gminy do komunikacji publicznej, którą w przeważającym stopniu zapewnia miasto Łomża.

Elementem zapewniającym powiązania funkcjonalne na tle regionu jest wyodrębniony w Strategii Rozwoju Województwa **Łomżyński Obszar Funkcjonalny**, do którego należą także następujące gminy: miasto Łomża (jako rdzeń), gmina Łomża, gmina Nowogród i gmina Piątnica (jako gminy strefy zewnętrznej). W ramach funkcjonowania danego obszaru, **realizowane są projekty partnerskie, mające na celu integrację samorządów w celu przewyższania problemów lub wykorzystywania potencjałów rozwojowych danego obszaru.**

WNIOSKI

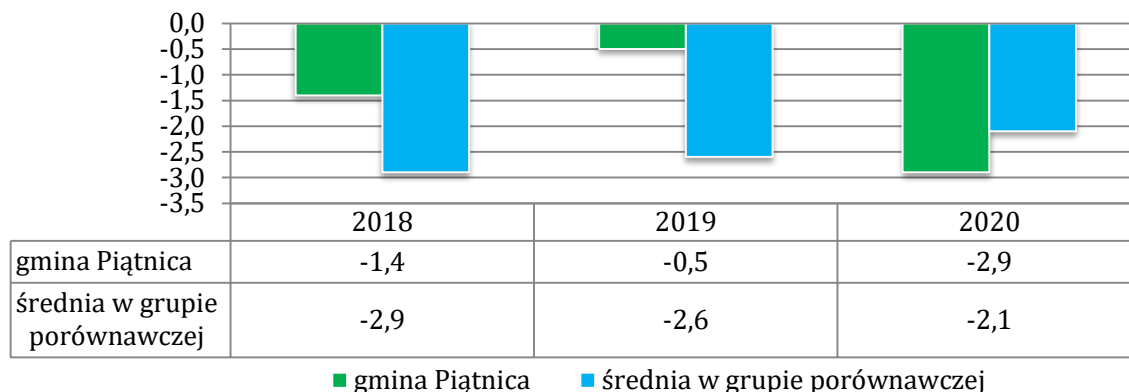

Uwarunkowania wynikające z procesów demograficznych

Na przestrzeni lat liczba ludności w gminie Piątnica uległa nieznacznej kompresji. Zauważa się ujemne wartości przyrostu naturalnego, którego wartość w 2020 roku była mniej korzystna niż średnia dla grupy porównawczej.

NA LATA 2021-2030

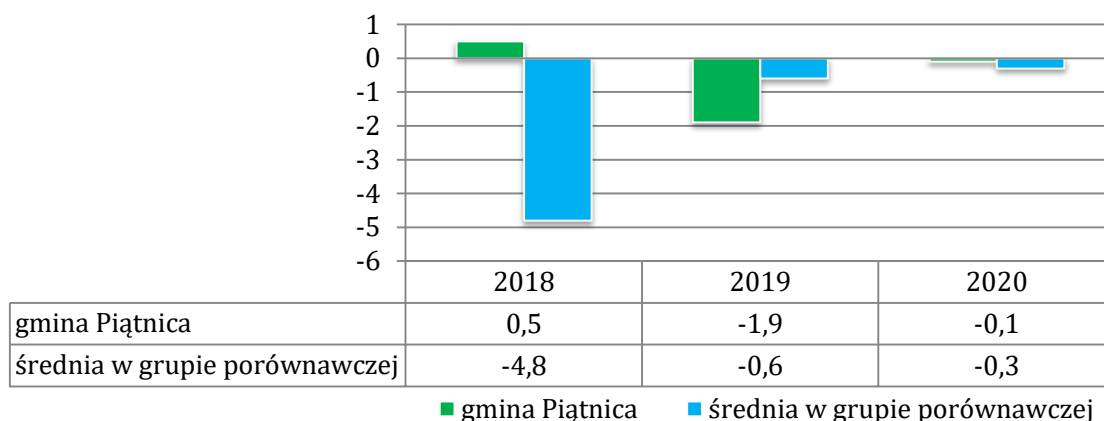
Wykres. 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Piątnica w stosunku do średniej w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w gminie Piątnica plasuje się na relatywnie korzystnym poziomie. Od 2019 roku przyjmuje ono wartości ujemne, jednakże w latach wcześniejszych wskaźnik plasował się na dodatnim poziomie. W roku 2020 dana miara statystyczna ukształtowała się na względnie korzystnym poziomie, natomiast w latach 2018-2020 wskaźnik przyjmował wartości wyższe niż średnia w grupie porównawczej, co oznacza, iż niekorzystne procesy migracyjne nie oddziaływały na gminę Piątnica w znaczącym stopniu.

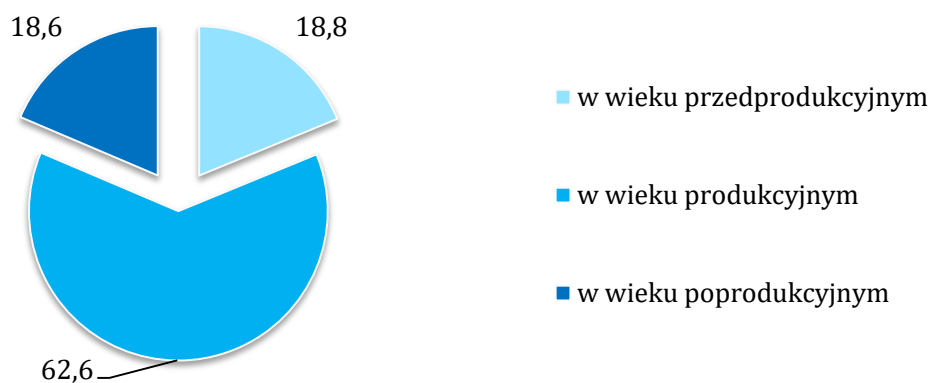
Wykres. 3. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w gminie Piątnica w stosunku do średniej w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Udział ludności w wieku produkcyjnym w gminie Piątnica w 2020 wynosił 62,6% w stosunku do ogólnej liczby ludności. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,8 % ogólnej liczby ludności, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym – 18,6%. **Na przestrzeni lat, wzrósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym**, jednak nie odbiega on znacząco od średniej porównawczej, co oznacza, iż **w gminie, nie obserwuje się znacząco zjawiska starzejącego się społeczeństwa**. Potwierdza to także współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi, który w stosunku do grupy porównawczej, na przestrzeni ostatnich 3 lat przyjmował niższe wartości.

Wykres. 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

WNIOSKI

Niekorzystne wskaźniki demograficzne, w tym ujemna wartość przyrostu naturalnego oraz salda migracji, jednak nie przybierające wartości krytycznych

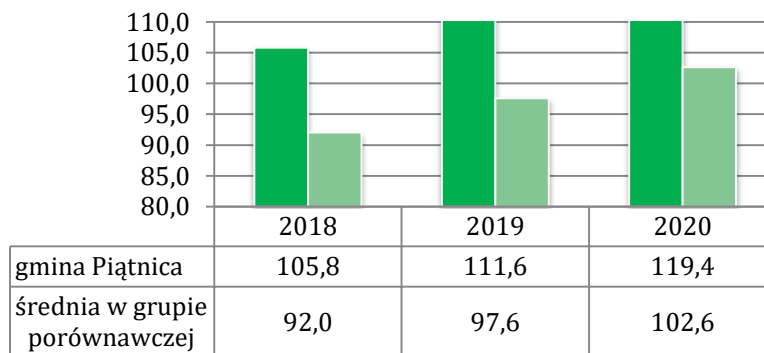
Wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym, jednakże brak znaczącego zjawiska starzejącego się społeczeństwa

Uwarunkowania wynikające z sytuacji gospodarczej oraz kapitału społecznego

Gmina Piątnica plasuje się na relatywnie korzystnej pozycji według podmiotów wpisanych do rejestru na 1000 ludności.

W ostatnich latach wartość tą charakteryzuje tendencja wzrostowa, na podstawie czego można wnioskować, iż gmina Piątnica, staje się miejscem dogodnym dla rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie w zakresie rolnictwa oraz usług.

Wykres. 5. Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności w gminie Piątnica w stosunku do średniej w grupie

■ gmina Piątnica ■ średnia w grupie porównawczej

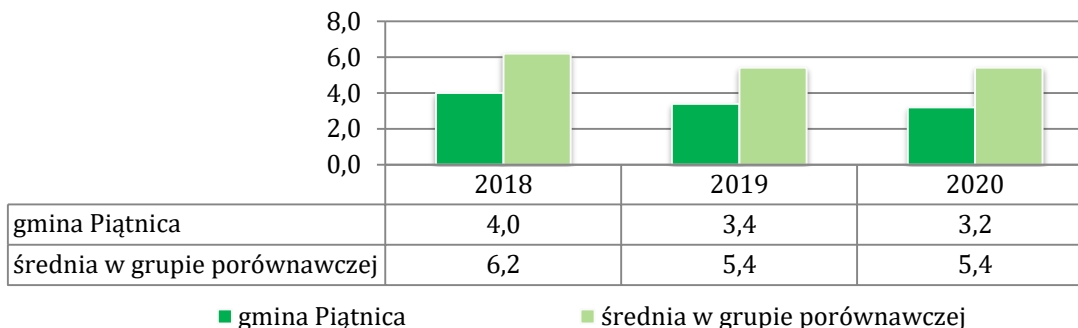
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W 2020 do rejestru REGON wpisanych było 797

podmiotów gospodarki narodowej. Największą ich część stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające od 0 do 9 pracowników, a następnie: średnie przedsiębiorstwa (od 10 do 49 pracowników) oraz przedsiębiorstwa powyżej 50 pracowników. W gminie funkcjonuje także jedno makro przedsiębiorstwo liczące ponad 250 pracowników (Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piątnicy).

W zakresie sytuacji na rynku pracy, **największą część osób pozostających bez zatrudnienia stanowili bezrobotni do 30 roku życia.** W 2020 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 3,2% ogólnej liczby ludności w wieku produkcyjnym. W stosunku do średniej w grupie porównawczej **w gminie Piątnica liczba bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym kształtuje się na dobrej pozycji.** Wskaźnik ten jest zdecydowanie korzystniejszy od analizowanych gmin. Wśród opinii lokalnej społeczności wyodrębnia się jednak aspekt mówiący o trudnościach znalezienia pracy na terenie gminy, co skutkować może zmniejszoną aktywnością wśród osób młodych.

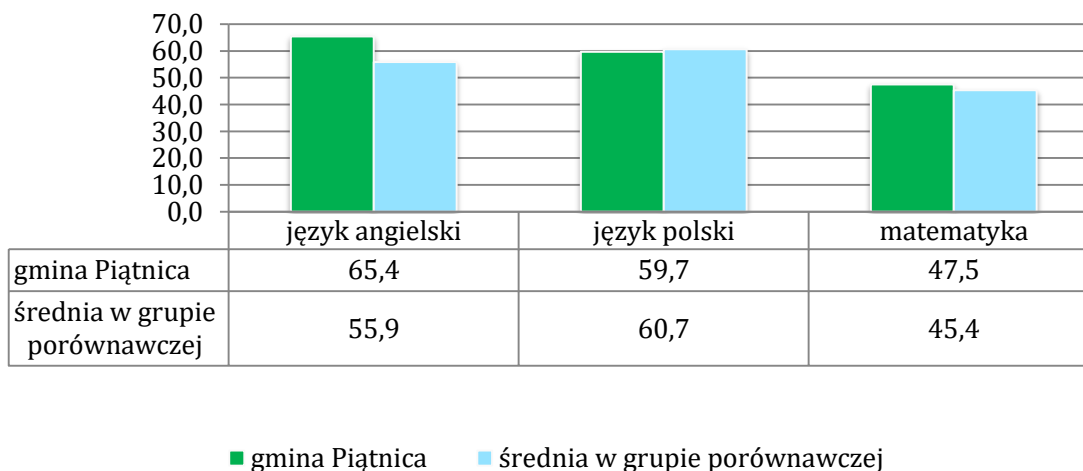
Wykres. 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

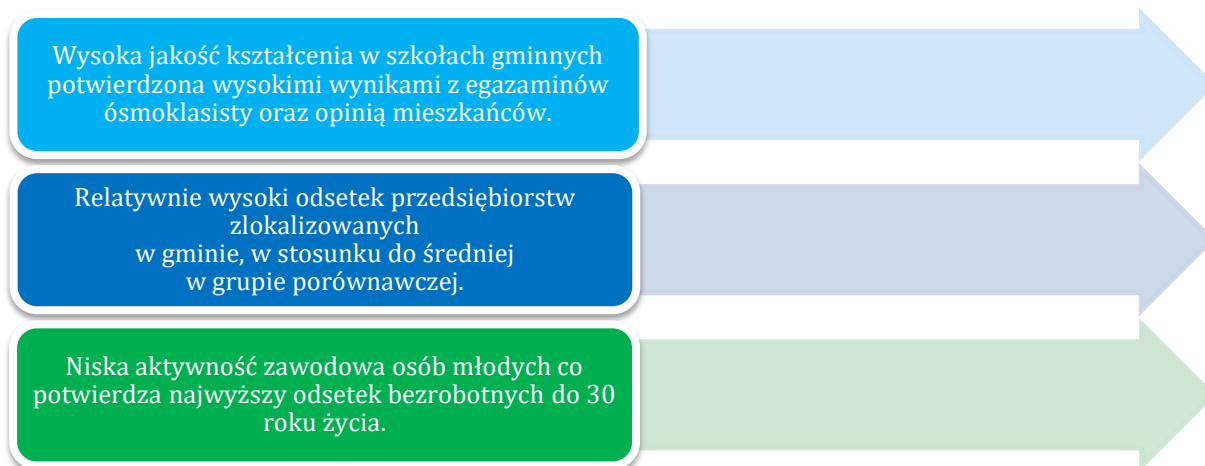
Za kształtowanie kapitału ludzkiego w gminie odpowiada m.in. 7 placówek szkół podstawowych. **Mocną stroną gminy stanowi relatywnie wysoka jakość kształcenia w szkołach gminnych.** Potwierdza to m.in. **poziom zdawalności egzaminu ósmoklasisty wśród uczniów, a także opinia społeczności lokalnej w zakresie poziomu nauczania w piątnickich szkołach.** Według najbardziej aktualnych danych dotyczących zdawalności egzaminu ósmoklasisty (tj. rok 2020/2021), w odniesieniu do średniej grupy porównawczej, wyniki te kształtują się na relatywnie dobrym poziomie. Uczniowie gminy Piątnica uczęszczający do szkół gminnych, najlepsze wyniki uzyskali z języka angielskiego, którego wartość znacząco odbiegała od średniej dla grupy porównawczej. Wyniki z języka polskiego stanowiły jedyny odsetek, który nie przekroczył średniej dla grupy porównawczej. Część matematyczna znów pozytywnie odbiegała od średniej.

Wykres. 7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Piątnica w stosunku do grupy porównawczej [%]

Źródło: Ministerstwo Edukacji i Nauki

WNIOSKI

Uwarunkowania wynikające z kształtowania potencjału kulturowego oraz turystycznego

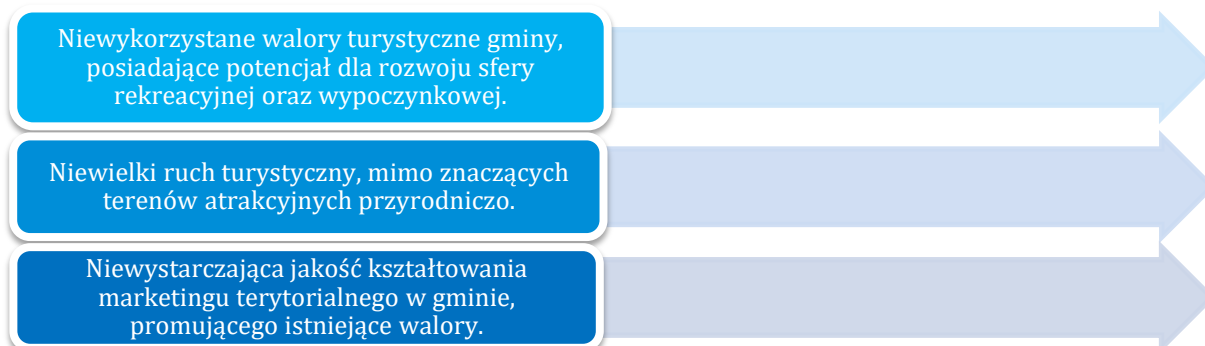
Działalność kulturalna w gminie Piątnica prowadzona jest przez Gminny Ośrodek Kultury w Piątnicy (GOK) oraz dwie świetlice wiejskie w Drozdowie oraz Murawach. Znajdują się one w remizach strażackich, których pomieszczenia nie posiadają ogrzewania w okresie zimowym, co stanowi istotny problem oraz uniemożliwia kompleksowe prowadzenie zajęć. Wyżej wymienione podmioty zapewniają mieszkańcom dostęp do kultury, możliwości rozwoju swoich pasji oraz zainteresowań, a także dążą do zwiększania integracji obywatelskiej wśród społeczności lokalnej.

Krajobraz kulturowy gminy Piątnica w dużej mierze kształtuje zabudowa wiejska, zgrupowana w największych osadach oraz działalność związana z rolnictwem. Charakterystycznymi elementami świadczącymi o tożsamości gminy są m.in. miejsca sakralne, w tym kościoły oraz zespoły dworsko-parkowe.

Turystyka nie odgrywa obecnie w gminie znaczącej roli, mimo istniejących predyspozycji dla jej rozwoju. Główną przyczyną jest brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w tym obiektów noclegowych czy bazy gastronomicznej, przy jednoczesnej promocji istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych tj., **poprawnego kształtowania marketingu terytorialnego.** Możliwość dla kształtowania sfery turystycznej w gminie stanowią m.in. ulokowane w jej obrębie szlaki turystyczne oraz rowerowe. Przez teren gminy przebiega główny szlak międzynarodowy Euro Velo 11 rowerowy, stanowiący potencjał dla rozwoju turystyki rowerowej w gminie.

Gmina Piątnica posiada także bogate walory krajobrazowe, w tym przydatność lasów i wód powierzchniowych, a także walory wędkarskie czy walory krajoznawcze. Atrakcyjną cechą gminy jest duża różnica wzniesień pomiędzy obszarami wysoczyznowymi, a doliną Narwi. Aktualnie, ruch turystyczny w gminie kształtuje się w postaci turystyki pobytowej o charakterze letniskowym i wypoczynku weekendowego, a także turystyki wodnej wzdłuż rzeki.

WNIOSKI

Uwarunkowania wynikające z kształtowania polityki społecznej

Zadania z zakresu pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w gminie Piątnica świadczy **Ośrodek Pomocy Społecznej Piątnicy**. Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest **znaczny spadek liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej**, w tym również liczby rodzin z niej korzystającej, co oznaczać może zmniejszenie zjawiska bezradności życiowej wśród społeczności lokalnej. **Najczęstszymi występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin**, i jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2020 roku były: **długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie**.

W ramach świadczenia usług z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w gminie Piątnica działa **Gminny Ośrodek Zdrowia w Piątnicy**. Poza ośrodkiem, mieszkańcy korzystają także z usług zdrowotnych w sąsiadujących gminach, w szczególności znajdujących się w mieście Łomża. Na terenie gminy znajdują się również 4 przychodnie.

W związku z tym, iż odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej w 2020 roku był znaczący, niezwykle ważne wydają się działania z zakresu ich wsparcia, szczególnie w związku ze wzmacnianiem więzi obywatelskich oraz zapobieganiu ich wykluczeniu ze społeczności lokalnej.

WNIOSKI

Najczęstszymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej w gminie są: długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie.

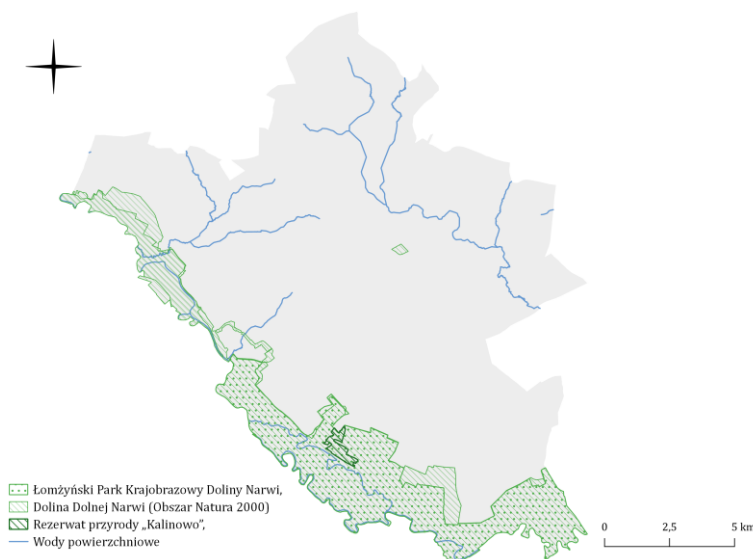
Grupą potrzebującą szczególnego wsparcia w zakresie pomocy są osoby z niepełnosprawnościami.

Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego

Środowisko przyrodnicze stanowi szczególnie ważny czynnik funkcjonowania oraz rozwoju turystyki w gminie. Podstawą danego uwarunkowania jest bogata oraz ciekawa oferta form ochrony przyrody występujących na terenie gminy Piątnica. Wśród nich wymienia się:

- Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi,
- Rezerwat przyrody „Kalinowo”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Równina Kurpiowska i Dolina Dolnej Narwi”,
- Pomniki przyrody,
- Użytki ekologiczne,
- Lasy ochronne.

Rysunek 3. Obszary chronione zlokalizowane w gminie

Źródło: Opracowanie własne

S TRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Według Raportu sporządzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku dotyczącego stanu środowiska w województwie podlaskim, w powiecie łomżyńskim, w tym w gminie Piątnica **jakość powietrza atmosferycznego nie przekracza wartości krytycznych**. Kształtowaniu relatywnie dobrej jakości powietrza atmosferycznego w gminie sprzyja także duża liczba terenów przyrodniczych.

Gmina Piątnica posiada relatywnie niekorzystny odsetek odpadów zebranych selektywnie. Na przestrzeni lat odnotowano także **wzrost masy odpadów wytworzonych przez 1 mieszkańca**. Oznacza to, iż podjęcie działań w zakresie ograniczenia wytwarzania dużej ilości odpadów w gminie, a także wzrost edukacji ekologicznej wśród społeczności lokalnej wydaje się ważnym aspektem w zakresie niwelowania danych problemów.

Gmina Piątnica posiada relatywnie dobry poziom zwodociągowania gminy. W stosunku do grupy porównawczej, procent zwodociągowania oraz skanalizowania jest wyższy niż średnia w analizowanych jednostkach samorządu terytorialnego. Jednakże, należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż procent ten jest nadal niewystarczający, dlatego działania w zakresie jego poprawy stanowią ważne zadanie dla poprawy infrastruktury technicznej oraz komfortu życia społeczności lokalnej.

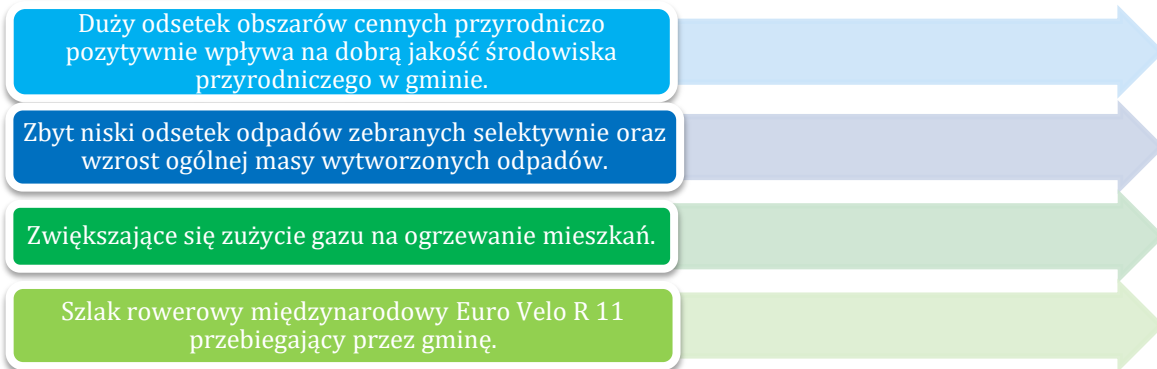
Na przestrzeni lat zwiększyła się długość czynnej sieci gazowej. Zarejestrowano także wzrost czynnych przyłączy do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz niewielki wzrost odbiorów gazu. Znacząco zwiększyło się także zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh (kilowatogodzinach), ale również liczba ludności korzystającej z sieci gazowej. Sytuacja ta wydaje się niekorzystna względem prężnych działań krajowych w zakresie wzrostu znaczenia gospodarki niskoemisyjnej na poziomie lokalnym. Należy poświęcić szczególną uwagę zadaniom mającym na celu zwiększanie termomodernizacji budynków mieszkalnych, czy zachęcanie do wymiany niesprawnych piecy gazowych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

WNIOSKI

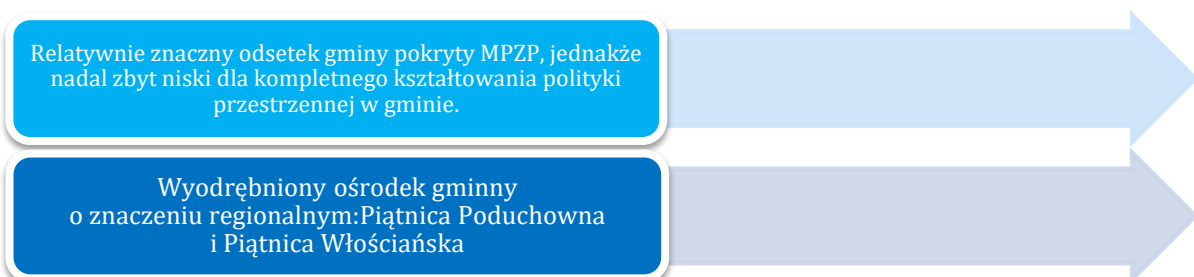

Uwarunkowania wynikające z kształtowania przestrzeni w gminie

W gminie wyróżnia się główne ośrodki o znaczeniu regionalnym, którymi są sołectwa: Piątnica Poduchowna i Piątnica Włociańska. Piątnica jako ośrodek gminny położona jest peryferyjnie w stosunku do obszaru gminy, w związku z tym poza jej terenem wykształciły się ośrodki wspomagające w zakresie obsługi ludności. Ośrodkami wspomagającymi miejscowość gminną w zakresie obsługi ludności wiejskiej są wsie o największej liczbie ludności i koncentracji usług z zakresu obsługi ludności, usług na rzecz rolnictwa oraz funkcji uzupełniających – produkcyjnej i turystycznej.

Piątnica wyróżnia się dość wysokim odsetkiem udziału powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego wśród średniej dla grupy porównawczej. Jednakże, odsetek ten jest nadal niewystarczający względem poprawnego kształtowania polityki przestrzennej, szczególnie na obszarze zurbanizowanym oraz potencjalnych obszarach turystycznych.

WNIOSKI

3. ANALIZA SWOT

Jedną z powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

MOCNE STRONY

Dogodne położenie gminy, w tym dostęp do dwóch dróg krajowych oraz drogi wojewódzkiej, wpływające na kształtowanie jej systemu transportowego.

Przebiegający przez gminę międzynarodowy szlak rowerowy, umożliwiający rozwój turystyki rowerowej w regionie.

Duży odsetek pokrycia gminy obszarami cennymi przyrodniczo, które stanowią szansę dla rozwoju turystyki w gminie.

Wykształcony ośrodek gminny, w niewielkiej odległości od miasta Łomży, którego struktura funkcjonalno-przestrzenna oraz świadczone usługi dają szansę dla pozytywnego wpływu na rozwój lokalny Piątnicy.

Wysoka jakość kształcenia w szkołach gminnych potwierdzona relatywnie dobrymi wynikami uczniów oraz opinią społeczności lokalnej.

Dynamicznie zmniejszająca się liczba beneficjentów korzystająca z pomocy społecznej, co oznaczać może zmniejszenie zjawiska bezradności życiowej wśród społeczności lokalnej.

Relatywnie dobra jakość środowiska przyrodniczego, spowodowana m.in. dużą ilością terenów czynnych biologicznie w gminie.

Przynależność gminy do Łomżyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, zapewniającego współpracę międzygminną w zakresie realizacji projektów partnerskich.

SŁABE STRONY

Niewystarczająca możliwość, zdaniem mieszkańców, rozwoju zawodowego na terenie gminy, wpływająca na problem ze znalezieniem zatrudnienia.

Niewystarczający poziom marketingu terytorialnego w gminie, ograniczający rozwój usług turystycznych.

Zbyt niska dostępność do komunikacji zbiorowej na terenie gminy, m.in. w zakresie liczby oraz częstotliwości połączeń autobusowych.

Niski poziom aktywności społecznej, kształtujący postawy obywatelskie wśród społeczności lokalnej.

Relatywnie niski odsetek odpadów zebranych selektywnie w gminie, co oznaczać może znaczący brak świadomości społeczności lokalnej w zakresie ekologii.

Niewystarczający dostęp do opieki nad dzieckiem do lat 3, co potwierdza brak placówki świadczącej dane usługi.

Niewystarczający stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego dla prowadzenia kompleksowego kształtowania polityki przestrzennej.

Niewystarczająca w opinii społeczności lokalnej jakość dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

S STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

SZANSE

Sąsiedztwo miasta Łomży, jako szansa na powiązania funkcjonalno-przestrzenne w zakresie rozwoju usług, sfery turystycznej oraz przedsiębiorczości w gminie.

Wzrost zainteresowania ludności turystyką rowerową.

Zwiększające się zainteresowanie społeczności dostępem do turystyki wypoczynkowej, w tym miejsc o wysokich walorach krajobrazowych.

Wzrost usług gastronomicznych oraz hotelarskich w regionie, skutkujący wzrostem zainteresowania turystów wypoczynkiem w gminie.

Dostępność zewnętrznych środków, z Regionalnych Programów Operacyjnych, środków krajowych oraz zagranicznych.

Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii oraz wsparcia w zakresie niskoemisyjnej gospodarki, skutkującej poprawą energetyki.

Nowe kierunki polityki państwa, w zakresie wsparcia na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży.

Zwiększające się zainteresowanie ludności zamieszkaniem w obszarach wiejskich.

Wzrost znaczenia rolnictwa ekologicznego.

ZAGROŻENIA

Starzejące się społeczeństwo – rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Pogłębiający się problem braku świadomości mieszkańców regionu w zakresie ekologii.

Rosnące koszty przygotowania oraz realizacji poszczególnych inwestycji, ograniczające zwiększanie dostępu do infrastruktury technicznej w obszarach inwestycyjnych.

Wzrost zainteresowania podjęciem zatrudnienia poza regionem, a także poza obszarem kraju, które skutkować może zwiększającą się migracją.

Braki kadrowe na rynku pracy oraz niedostosowanie oferty kształcenia do potrzeb inwestorów.

Ograniczenia w związku z pozyskiwaniem środków zewnętrznych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

4. WIZJA ORAZ MISJA

4.1. MISJA

Strategia Rozwoju Gminy Piątnica powstała w związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami

Misją strategii jest podkreślenie ważności strategii rozwoju w procesie planowania

wewnętrznymi oraz zewnętrznymi danej jednostki terytorialnej i potrzebą dalszego planowania rozwoju strategicznego. Misją dokumentu jest zhierarchizowanie oraz skonkretyzowanie działań samorządu terytorialnego na rzecz kształtowania zrównoważonego rozwoju w gminie.

Misją strategii jest zwiększenie możliwości aplikowania o środki publiczne, w ramach regionalnych

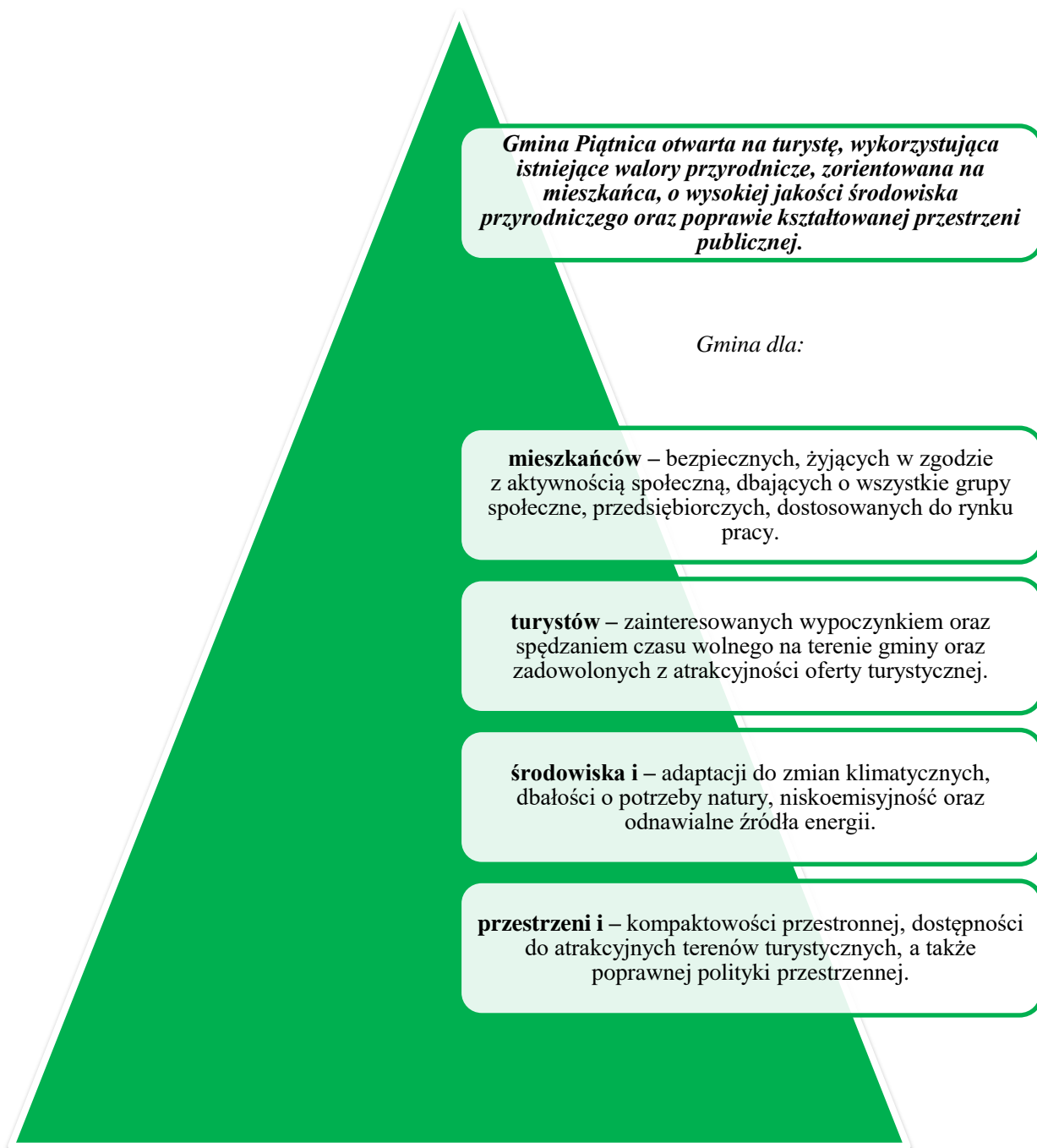
W związku z powstaniem tak ważnego dokumentu strategicznego na poziomie lokalnym, gmina zyska możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, środków krajowych oraz zagranicznych.

Misją strategii jest eliminowanie istniejących barier na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów celem zwiększenia jakości życia mieszkańców.

Strategia ma na celu zwiększenie jakości oraz poziomu życia społeczności lokalnej, odpowiadać ma na potrzeby mieszkańców, we współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi oraz pomocniczymi gminy.

4.2. WIZJA

Wizja Strategii służy do opisu obrazu gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny.

5. KIERUNKI ROZWOJU

Stworzeniu poniższych kierunków rozwoju przyświeca cel odniesienia się do głównego celu strategii, jakim jest powstała wizja, która odpowiada na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne gminy. Wizja mówiąca o dobrej jakości życia mieszkańców, kształtowaniu potencjału społecznego, równowagi przestrzennej oraz zachowaniu dostępu do wysokiej jakości kultury przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska przyrodniczego wyodrębnia główny cel strategii, jakim jest **wzrost konkurencyjności gminy na tle regionu, przy jednoczesnym zachowaniu szeroko pojętej współpracy terytorialnej, poprzez rozwój gospodarczy, społeczny, przestrzenny oraz środowiskowy.**

Na podstawie głównego celu, wyodrębniono poszczególne cele strategiczne:

Aby planowanie strategiczne przeprowadzone być mogło w sposób kompleksowy, cele strategiczne utożsamiono z poszczególnymi celami operacyjnymi, a następnie kierunkami działań, zwanymi także zadaniami. Ukazanie skali planowanych zadań, obrazują oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz odpowiednio nadane im wskaźniki.

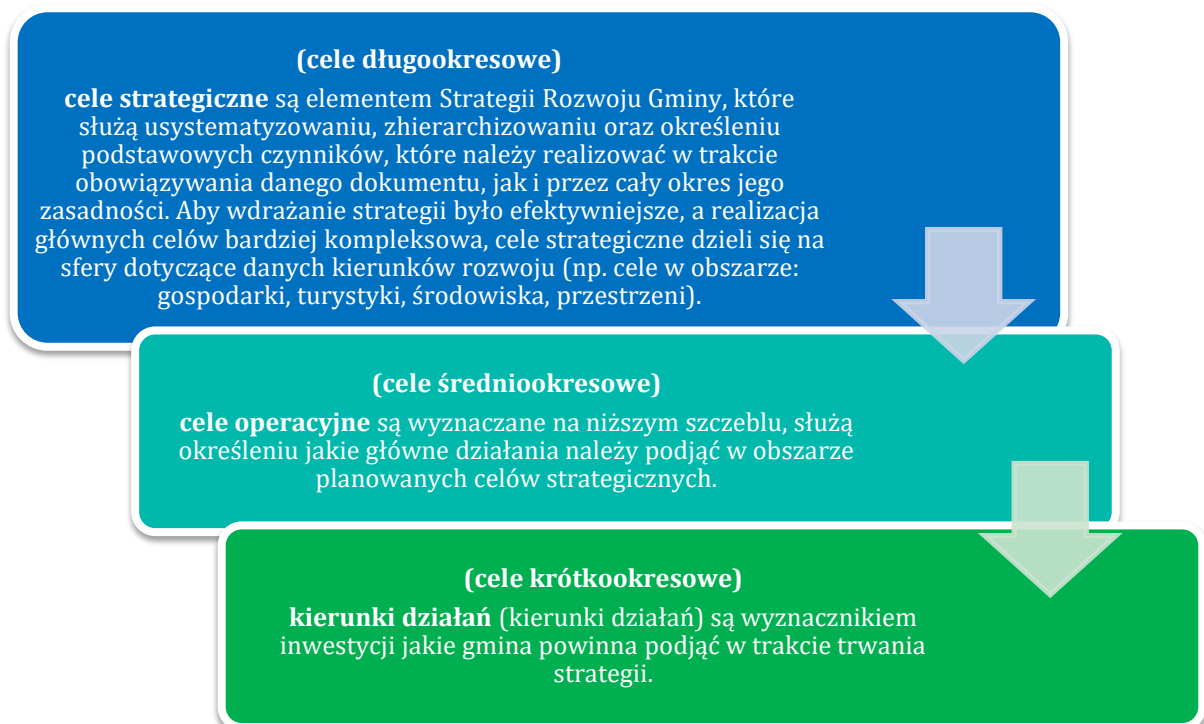

Tabela 1. Struktura oraz hierarchia celów w Strategii Rozwoju Piątnica

Cel główny		
Wzrost konkurencyjności gminy na tle regionu, przy jednoczesnym zachowaniu szeroko pojętej współpracy terytorialnej, poprzez rozwój turystyczny, społeczny, przestrzenny oraz środowiskowy		
Cele strategiczne		
Cel 1. Gmina zorientowana na turystykę	Cel 2. Gmina zorientowana na mieszkańca	Cel 3. Gmina zorientowana na środowisko i przestrzeń
Cele operacyjne		
<p>1.1. Gmina ukierunkowana na wysoki poziom marketingu terytorialnego</p> <p>1.2. Gmina o atrakcyjnych przestrzeniach turystycznych</p> <p>1.4. Gmina dbająca o ochronę dziedzictwa kulturowego</p>	<p>2.1. Gmina świadcząca wysokiej jakości usługi w zakresie polityki społecznej</p> <p>2.2. Gmina o wystarczającym dostępie kultury i rekreacji</p> <p>2.3. Gmina o wysokiej jakości bezpieczeństwa publicznego</p> <p>2.4. Gmina w zgodzie z aktywnością obywatelską</p> <p>4.1. Gmina o wysokim kapitale społecznym</p>	<p>3.1. Gmina dbająca o zasoby środowiska przyrodniczego</p> <p>3.2. Gmina ze spójną gospodarką komunalną</p> <p>3.3. Gmina o wysokiej jakości infrastruktury technicznej</p> <p>3.4. Gmina dbająca o kształtowanie polityki przestrzennej</p> <p>4.2. Gmina wspierająca działalność rolniczą</p>

Źródło: Opracowanie własne

1 CEL STRATEGICZNY. GMINA ZORIENTOWANA NA TURYSTYKĘ

Powyższy cel strategiczny zorientowany jest na działania mające podnosić atrakcyjność turystyczną gminy. Gmina Piątnica to miejsce o wysokich walorach krajobrazowych, potencjale dla rozwoju turystyki wypoczynkowej, dostępności do atrakcyjnych przestrzeni turystycznych oraz możliwości aktywnego spędzania. W związku z powyższym dany cel strategiczny oraz wyodrębnione w związku z jego realizacją kierunki działań, zakwalifikowano jako priorytet dla rozwoju. Cel – Gmina zorientowana na turystykę zakłada:

Cel operacyjny: Gmina ukierunkowana na wysoki poziom marketingu terytorialnego

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Promocja gminy poprzez wykorzystywanie narzędzi internetowych, w szczególności dostosowanie stroni internetowej gminy to potrzeb turysty oraz mieszkańca.
- Stworzenie broszury marketingowej, promującej najciekawsze przestrzenie turystyczne oraz ofertę spędzania czasu wolnego w gminie.
- Wdrażanie działań mających na celu zwiększenie dostępności do informacji turystycznej na obszarze regionu, tj. banery informacyjne, reklamy, informację o istniejących atrakcjach turystycznych w gminie.
- Systematyczne informowanie o nowych realizacjach w zakresie rozwoju przestrzeni turystycznych, w szczególności z wykorzystaniem narzędzi internetowych.
- Organizowanie wydarzeń kulturalnych, związanych z dziedzictwem kulturowym gminy, zachęcających do udziału turystów w życiu lokalnej społeczności.
- Ścisła współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji oraz uatrakcyjnienia oferty turystycznej.
- Powołanie wyspecjalizowanego zespołu ds. rozwoju oraz promocji gminy w strukturze Urzędu Gminy, w zakresie zwiększenia dostępu do usług turystycznych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie roli marketingu terytorialnego w gminie.
- Uatrakcyjnienie oferty turystycznej.
- Zwiększenie wykorzystania źródeł internetowych do aktywnej promocji gminy.

Cel operacyjny: Gmina o atrakcyjnych przestrzeniach turystycznych

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Wdrażanie działań mających na celu zagospodarowanie przestrzeni publicznych wokół cieków wodnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na obszary narażone na podtopienia.
- Zwiększenie długości oraz jakości ścieżek pieszo-rowerowych,
- Zwiększanie atrakcyjności ścieżek pieszo-rowerowych poprzez m.in. oznakowanie ich przebiegu, tworzenia miejsc odpoczynku w postaci małej architektury (ławek, altan itp.).
- Pomoc oraz promocja we wdrażaniu działań z zakresu zwiększania miejsc noclegowych oraz gastronomicznych.
- Dbłość o czystość w miejscach turystycznych, szczególnie poprzez zagospodarowanie pojemników na odpady na szlakach pieszo-rowerowych.
- Zagospodarowanie oraz zwiększanie ilości tablic informacyjnych z informacjami o istniejących walorach przyrodniczych gminy oraz regionu.
- Zwiększanie bezpieczeństwa turystów poprzez gospodarowanie przepraw, kładek dla pieszych i rowerzystów etc. w miejscach wymagających jego zwiększenia.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie atrakcyjności gminy w kierunku usług turystycznych,
- Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę

Cel operacyjny: Gmina dbająca o ochronę dziedzictwa kulturowego

- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków będących własnością gminy Piątnica.
- Informowanie innych właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków.
- Sprawowanie opieki nad dawnymi cmentarzami cywilnymi i wojennymi poprzez usuwanie roślinności zielonej oraz samosiewek drzew, oznakowanie obiektów, upowszechnianie wiedzy na ich temat wśród mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej.
- Zwracanie szczególnej uwagi na obowiązek otaczania opieką miejsc grzebalnych, niezależnie od pochodzenia i wyznania osób tam spoczywających.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie jakości istniejącego dziedzictwa kulturowego.

Proponowane wskaźniki osiągnięcia planowanych rezultatów w zakresie celu

- Liczba turystów odwiedzająca gminę
- Liczba tablic informacyjnych zlokalizowanych na obszarze gminy oraz poza jej terenem

2 CEL STRATEGICZNY. GMINA OTWARTA NA MIESZKAŃCA

Podstawą rozwoju danego obszaru będzie przede wszystkim działalność gminy w takich sferach jak: ochrona zdrowia – poprzez dostosowanie jakości świadczonych usług zdrowotnych do potrzeb społeczności lokalnej, pomoc społeczna – poprzez systematyczne wsparcie osób dotkniętych ciężką sytuacją życiową, rozumienie potrzeb oraz wzmacnianie pomocy osobom z niepełnosprawnościami i seniorom, spędzanie czasu wolnego – poprzez zwiększanie dostępu do kultury i rekreacji, rozwijanie pasji oraz zainteresowań społeczności lokalnej, bezpieczeństwo – poprzez systematyczne zwiększanie bezpieczeństwa w gminie, aktywność obywatelska – poprzez wzmacnianie więzi społecznych oraz zwiększanie zainteresowania mieszkańców podejmowaniem ważnych dla rozwoju gminy decyzji.

Cel operacyjny: Gmina świadcząca wysokiej jakości usługi w zakresie polityki społecznej

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Zwiększanie dostępności do usług specjalistycznych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych oraz medycznych we współpracy z gminnym ośrodkiem zdrowia oraz ośrodkami zlokalizowanymi w mieście Łomża.
- Pomoc w doposażaniu placówek świadczących usługi z zakresu opieki zdrowotnej.
- Zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego w miejscach użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorowych spotkań oraz miejsc o dużym skupisku ludzi.
- Zwiększanie dostępności do usług rehabilitacyjnych, głównie dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnościami.
- Systematyczne wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie świadczeń ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej i obszaru NGO.
- Zwiększanie jakości usług w zakresie wsparcia rodzin poprzez intensyfikację pracy w szczególności z rodzinami dysfunkcyjnymi oraz wdrażanie działań z zakresu poradnictwa rodzinnego, psychologicznego oraz prawnego.
- Zwiększanie jakości systemów wsparcia oraz poradnictwa dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, w szczególności w zakresie udzielania pomocy materialnej oraz

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

dostępności usług opiekuńczych, a także aktywizacja i integracja społeczna danych grup społecznych

- Rozszerzenie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie działań profilaktycznych oraz aktywizujących społeczność lokalną w celu ograniczenia marginalizacji społecznej

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Podniesienie jakości świadczonych usług medycznych w gminie dostosowanych do potrzeb społeczności lokalnej.
- Zacieśnienie lokalnej współpracy z ośrodkami zdrowia.
- Zwiększenie jakości usług w zakresie polityki społecznej.
- Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.
- Zwiększenie bezpieczeństwa w gminie.

Cel operacyjny: Gmina o wystarczającym dostępie do kultury i rekreacji

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Systematyczna promocja imprez oraz działań sportowych i kulturalnych na tle regionu poprzez działalność w lokalnej prasie, kanałach informacyjnych oraz mediach społecznościowych.
- Poprawa infrastruktury sportowej, w tym modernizacja oraz budowa nowych obiektów sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni dopasowanych do potrzeb młodzieży.
- Systematyczna współpraca z obszarem NGO w zakresie spędzania czasu wolnego poprzez realizację wspólnych działań oraz w zakresie wsparcia finansowego.
- Adaptacja terenów zielonych na przestrzenie publiczne, włączające usługi z zakresu sportu, rekreacji oraz wypoczynku, w tym siłownie zewnętrzne oraz place zabaw.
- Niwelowanie barier architektonicznych w obszarze obiektów rekreacyjnych, w tym zwiększanie dostępności do sportu i rekreacji dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.
- Promowanie kultury sportu w placówkach edukacyjnych oraz kulturalnych poprzez aktywizowanie społeczności lokalnej do podejmowania aktywności sportowej.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie dostępności do rekreacji oraz spędzania czasu wolnego dopasowanej do potrzeb społeczności lokalnej.

Cel operacyjny: Gmina o wysokiej jakości bezpieczeństwa publicznego

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Zwiększanie aktywności patroli policji oraz dzielnicowych w ruchu drogowym, a także w obszarach narażonych na dewiacyjne zachowania społeczne.
- Modernizacja skrzyżowań drogowych wraz z zapewnieniem oświetlenia przejść dla pieszych w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie w obszarach zurbanizowanych.
- Włączanie Komedy Policji w pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców poprzez organizację spotkań, prelekcji, konsultacji społecznych w zakresie bezpieczeństwa publicznego.
- Systematyczna współpraca między Ochotniczą Strażą Pożarną oraz wszystkimi podległymi jej jednostkami, w szczególności poprzez doposażanie oraz zwiększanie jakości sprzętu pożarniczego oraz modernizacji remiz strażackich.
- Systematyczna kontrola przeciwpowodziowa, w tym sprawne zapobieganie skutkom powodzi

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie bezpieczeństwa na terenie gminy, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa drogowego
- Zwiększenie współpracy pomiędzy mieszkańcami a służbami bezpieczeństwa publicznego poprzez wzmacnianie pomocy obywatelskiej

Cel operacyjny: 2.6. Gmina w zgodzie z aktywnością obywatelską

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Zwiększanie partycypacji wśród mieszkańców w dziedzinach na rzecz swoich środowisk lokalnych poprzez organizację spotkań konsultacyjnych w zakresie obecnie występujących problemów.
- Wzmacnianie więzi sąsiedzkich, w szczególności w grupach seniorskich poprzez zapewnienie miejsc do spotkań i rekreacji dla osób starszych.
- Włączanie społecznie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym zapewnienie możliwości udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym gminy.
- Aktywna promocja wolontariatu i innych dobrych praktyk w działalności społecznej, w szczególności we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Stałe zapewnienie dostępności do miejsc spotkań społeczności lokalnej oraz integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zwiększanie jakości usług jednostek aktywności społecznej oraz powstawania nowych.

NA LATA 2021-2030

- Wdrażanie działań mających na celu zwiększanie kompetencji administracji samorządowej.
- Wdrażanie rozwiązań z zakresu e-Urzędu, oznaczające szczególne wykorzystywanie systemów informatycznych do załatwiania spraw urzędowych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie więzi obywatelskich oraz poczucia przynależności mieszkańców do gminy

Cel operacyjny: Zwiększenie jakości kapitału społecznego wśród społeczności lokalnej

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Tworzenie nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej poprzez budowę oraz rozbudowę istniejących obiektów a także ich najbliższego otoczenia
- Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w działalność placówek oświatowych, w tym informatyzacja placówek oświatowych oraz wzmacnianie znaczenia przedmiotów technicznych oraz praktycznych, szczególnie w zakresie informatyki
- Wzmacnianie promocji placówek edukacyjnych, szczególnie w obszarze mediów społecznościowych oraz lokalnej prasie poprzez informowanie o wysokiej ofercie kształcenia oraz osiągniętych wynikach lokalnej młodzieży
- Wdrażanie działań w zakresie poradnictwa zawodowego, szczególnie dla młodzieży wchodzącej na rynek pracy we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz organizacjami pozarządowymi
- Prowadzenie działań w zakresie zwiększania kompetencji mieszkańców poprzez organizację szkoleń, kursów czy warsztatów z instytucjami ds. zatrudnienia oraz instytucjami otoczenia biznesu
- Podejmowanie działań polecających oraz wspierających pracowników z niepełnosprawnościami na rynku pracy w celu zapobiegania wykluczeniu społecznym osób ze specjalnymi potrzebami
- Wdrażanie atrakcyjnej polityki podatkowej dla nowych oraz obecnych przedsiębiorców.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie atrakcyjności edukacyjnej w gminie, szczególnie w zakresie kształcenia zawodowego
- Dostosowanie kapitału ludzkiego do lokalnego rynku pracy
- Wzmocnienie postaw przedsiębiorczych wśród społeczności, w tym zwiększenie liczby lokalnych przedsiębiorców

Proponowane wskaźniki osiągnięcia planowanych rezultatów w zakresie celu

- Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności
- Odsetek osób pozostających bez zatrudnienia w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]
- Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności [%]
- Wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi [%]
- Wyniki egzaminu ósmoklasisty [%]
- Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej [%]
- Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród ogólnej liczby osób korzystającej z pomocy społecznej
- Liczba ogółu przestępstw zarejestrowana na terenie gminy

3 CEL STRATEGICZNY. GMINA ZORIENTOWANA NA ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

Dany cel zakłada ograniczenie negatywnego wpływu człowieka na degradację środowiska przyrodniczego, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych metod na poziomie gminy, które dbać będą o adaptację do zmian klimatycznych oraz zapobieganiu pogłębianiu się zjawiska zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego. Odpowiednim narzędziem będzie m.in. systematyczne zwiększanie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii oraz działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej, a także uświadamianie społeczności lokalnej na temat szerokich działań proekologicznych. Cel zakłada także systematyczną poprawę jakości infrastruktury technicznej, udoskonalanie rozwiązań z zakresu jakości transportu publicznego. Poniższe działania zakładają również racjonalne prowadzenie polityki przestrzennej, w tym prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego.

Cel operacyjny: Gmina dbająca o zasoby środowiska przyrodniczego

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Systematyczny monitoring w zakresie jakości powietrza atmosferycznego
- Stałe monitorowanie spalania niedozwolonych substancji w gospodarstwach domowych oraz wsparcie w zakresie wymiany kotłów węglowych
- Systematyczny monitoring oraz ochrona udokumentowanych oraz potencjalnych zasobów naturalnych
- Współpraca instytucjonalna w zakresie zarządzania lasami zlokalizowanymi w obszarze gminy

- Ochrona gleb o najwyższym potencjalnie oraz klasie bonitacyjnej, szczególnie w obszarach o wzmożonej bądź planowanej działalności rolniczej
- Stabilizacja oraz monitoring warunków wodnych poprzez wdrażanie działań z zakresu małej retencji oraz procesom ponownego wykorzystania wody
- Dbłość o czystość na terenach cennych przyrodniczo poprzez współpracę w zakresie usuwania odpadów z obszarów leśnych
- Wdrażanie rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, szczególnie na budynkach użyteczności publicznej m.in. poprzez partycypację o środki zewnętrzne do realizacji danego celu
- Promocja korzyści płynących z wykorzystania odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców
- Aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych z zakresu dofinansowań wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych
- Redukcja emisji wynikających ze zużycia energii elektrycznej przez odbiorców końcowych poprzez poprawę efektywności energetycznej obiektów
- Wspieranie działań związanych z wymianą źródeł ciepła na bardziej ekologiczne oraz promowanie energooszczędnego budownictwa.
- Wzmacnianie świadomości ekologicznej wśród społeczności lokalnej poprzez edukację ekologiczną, szczególnie wśród młodzieży

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zmniejszenie degradacji środowiska przyrodniczego na obszarze gminy, w szczególności w obszarze obszarów cennych przyrodniczo.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy.
- Redukcja emisji Co₂ na terenie gminy.
- Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców skutkująca większą dbałością społeczności lokalnej o środowisko przyrodnicze

Cel operacyjny: Gmina ze spójną gospodarką komunalną

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Regularne monitorowanie systemu gospodarowania odpadami poprzez m.in. podejmowanie działań mających na celu rekultywację dzikich wysypisk śmieci, intensywne selektywne zbieranie odpadów, zwiększenie ilości punktów gromadzenia odpadów, monitorowanie wpływu składowisk odpadów na środowisko gruntowo-wodne.

- Aktywna promocja działań z zakresu selektywnej zbiórki odpadów poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych ze wzrostem świadomości konsumentów na temat skutków płynących z braku segregacji odpadów.
- Wspieranie działań mających na celu ograniczeniu powstawania większej ilości odpadów.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zmniejszenie ilości produkowanych odpadów komunalnych w gminie.
- Wzrost odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów.

Cel operacyjny: Gmina o wysokiej jakości infrastruktury technicznej

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Poprawa stanu oraz budowa nowych dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
- Racjonalna budowa nowych ciągów pieszo-rowerowych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na gospodarowanie ich w spójnym systemie z małą architekturą oraz terenami zurbanizowanymi.
- Zwiększanie ilości miejsc postojowych, szczególnie w obszarze terenów turystycznych.
- Zwiększanie ilości połączeń komunikacji publicznej, szczególnie na obszarze sołectw położonych peryferyjnie względem głównego ośrodka gminnego.
- Budowa oraz modernizacja istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej.
- Budowa oraz modernizacja istniejącej sieci gazowej.
- Wzmacnianie jakości przepływu sieci telekomunikacyjnej, szczególnie w obszarach wiejskich.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie jakości infrastruktury sanitarnej szczególnie w obszarach zurbanizowanych oraz inwestycyjnych.
- Poprawa jakości dostępności komunikacyjnej oraz komfortu podróżowania poprzez zwiększenie jakości dróg.
- Zwiększenie jakości infrastruktury sanitarnej szczególnie w obszarach zurbanizowanych.
- Poprawa jakości dostępności komunikacyjnej oraz komfortu podróżowania.

Cel operacyjny: 4.3. Gmina dbająca o kształtowanie poprawnej polityki przestrzennej

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Systematyczna aktualizacja oraz tworzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ze szczególnym uwzględnieniem zmian zachodzących w przestrzeni gminy.
- Zwiększanie ilości oraz jakości zieleni zagospodarowanej, szczególnie w obszarach turystycznych.
- Hybrydyzacja przestrzeni publicznych poprzez łączenie funkcji rekreacyjnych, sportowych, wypoczynkowych, usługowych oraz gastronomicznych w obrębie gospodarowanego obszaru.
- Zwiększanie współpracy z gminami zrzeszonymi w obszarze Łomżyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym uczestnictwo w branżowych formach samorządowych oraz włączanie się we wspólne projekty rozwojowe.
- Zwiększanie współpracy międzysektorowej, szczególnie w zakresie nawiązywania współpracy z polskimi samorządami lokalnymi na rzecz rozwoju gospodarczego w regionie a także z placówkami edukacyjnymi poza regionem, celem wymiany kultury i wiedzy
- Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnościami, szczególnie w miejscach użyteczności publicznej
- Wdrażanie rozwiązań mających na celu zmniejszanie dysproporcji pomiędzy poszczególnymi sołectwami, a także głównym ośrodkiem gminnym.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Zwiększenie atrakcyjności przestrzennej gminy, w tym jej wizualnego odbioru przez mieszkańca oraz ludność napływową
- Stworzenie spójnego systemu kształtowania polityki przestrzennej, w tym uregulowanie procesów zarządzania przestrzenią

Cel operacyjny: Gmina wspierająca działalność rolniczą

Kierunki działań w zakresie danego celu operacyjnego:

- Wzrost jakości infrastruktury sanitarnej na obszarach wiejskich, szczególnie w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą oraz terenach zurbanizowanych
- Promocja istniejących gospodarstw rolnych oraz lokalnych produktów na arenie ponadlokalnej oraz krajowej wraz ze zwiększaniem znaczenia produkcji rolno-spożywczej eksportowanej z gminy
- Wspieranie wdrażania nowoczesnych rozwiązań w obszarze rolnictwa, w tym wzrost znaczenia rolnictwa ekologicznego

S TRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Oczekiwane rezultaty planowanych działań w obszarze zaplanowanych kierunków działań:

- Wzrost znaczenia rolnictwa na terenie gminy, szczególnie w obszarze produkcji rolno-spożywczej
- Zmniejszenie znaczącej dysproporcji pomiędzy obszarem miejskim a terenami wiejskimi

Ogólne wskaźniki osiągnięcia planowanych rezultatów w zakresie celu strategicznego

- Zużycie energii elektrycznej na terenie gminy
- Odsetek odpadów zebranych selektywnie w stosunku do odpadów zebranych ogółem [%]
- Lesistość w %.
- Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego [%].

6. KONCEPCJA ROZWOJU FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEGO GMINY

Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego gminy służy zobrazowaniu jego funkcjonowania i rozwoju do roku 2030 w oparciu o zbiór podstawowych założeń, zasad oraz relacji. Uwarunkowania przestrzennego rozwoju gminy stworzone zostały poprzez analizę istniejących uwarunkowań osadniczych oraz komunikacyjnych, wraz ze zwróceniem szczególnej uwagi na uwarunkowania środowiskowe. Model powstał w oparciu o założenia dokumentów wykonawczych na poziomie lokalnym oraz ponadlokalnym, uwzględniające zasady kształtowania polityki przestrzennej w mieście.

Model struktury funkcjonalnej-przestrzennej, stworzony został w oparciu o elementy stanowiące aspekty struktury gminy takie jak:

- System przyrodniczy,
- System osadniczy,
- System transportowy,
- Kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne miasta,
- Zidentyfikowane obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej,
- Rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej miasta.

Gmina Piątnica, jako jednostka samorządu terytorialnego, stanowi obszar o szczególnych walorach krajobrazowych. Ważne, względem kształtowania sfery turystycznej, są miejscowości zlokalizowane wzdłuż Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. Istotny element stanowi międzynarodowy szlak rowerowy, przebiegający przez jego teren. Ponadto, gmina posiada wykształcony ośrodek gminny, zlokalizowany przy granicy z miastem Łomża, które w znacznym stopniu oddziałuje na rozwój usług oraz systemu transportowego w gminie. Ważne powiązanie funkcjonalne stanowi także granica Parku, znajdująca się w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Wizna.

Kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne miasta

W modelu struktury funkcjonalno-przestrzennym gminy identyfikuje się kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny oraz przewagę konkurencyjną gminy, przez co stanowią one szczególnie istotne miejsca, obiekty czy dziedziny w zakresie jej rozwoju. Zagadnienia, które mogły zostać przedstawione w sposób przestrzenny umieszczone zostały na modelu, natomiast pozostałe elementy znalazły się w jego części opisowej.

- **Ośrodek gminny o znaczeniu ponadlokalnym** – stanowi on obszar największego rozwoju gminy, w obrębie którego następować będzie wzrost usług oraz przewagi konkurencyjnej gminy. Obszar ten znalazł się w obszarach strategicznej interwencji dla gminy Piątnica, gdzie ukazano zadania mające na celu zwiększanie potencjału danego terenu.
- **Obszary o potencjale dla szczególnego rozwoju turystyki** – to obszary znajdujące się w granicach Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. Stanowią one potencjał dla rozwoju turystyki wypoczynkowej, a także kształtowania obszarów o znaczeniu rekreacyjnym. W ich obszarach planuje się szczególny rozwój turystyki letniskowej, z wykorzystaniem istniejących cieków wodnych.
- **Rozwój infrastruktury rowerowej** – szczególnie ważnym elementem dla rozwoju turystyki w gminie, jest zapewnienie spójności oraz atrakcyjności istniejących oraz nowo powstałych ciągów pieszo–rowerowych. Wzmacnianie roli marketingu terytorialnego w gminie, poprzez kompleksową promocję istniejących ciągów rowerowych, atrakcyjnych szlaków spacerowych czy przestrzeni wypoczynkowych staje się jednym z podstawowych zadań względem kształtowania rozwoju lokalnego.
- **Główny węzeł komunikacyjny** – w dokumencie Strategii zaplanowano także powstanie głównego węzła komunikacyjnego, na styku dróg krajowych oraz drogi wojewódzkiej, jako miejsca szczególnie ważnego względem mobilności mieszkańców. Miejsce to stanowić będzie główny ośrodek transportu publicznego w gminie.
- **Poprawa jakości dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą** – szczególnie ważne, z punktu widzenia rozwoju sieci transportowej w gminie, jest także systematyczna poprawa jakości dróg, chodników i oświetlenia. Działania te stanowią szczególnie ważne dla rozwoju gminy zadanie, dążące do zwiększania mobilności mieszkańców oraz turystów, a także zapewniania coraz bardziej kompleksowej ochrony bezpieczeństwa na drogach.

- **Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej** – dla podnoszenia atrakcyjności zamieszkania w gminie, zwiększania jakości życia mieszkańców oraz ochrony istniejących zasobów wodnych, szczególnie ważnym zadaniem jest systematyczne podnoszenie jakości gospodarki komunalnej w gminie. W Strategii zaplanowano działania mające na celu zwiększenie dostępności do ww. sieci, wraz z poprawą jej jakości i funkcjonowania.

Zidentyfikowane obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej

Na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wyodrębniono również obszary problemowe wymagające szczególnego wsparcia w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w gminie. Wśród nich znalazł się obszar zagrożenia kumulacją negatywnych zjawisk wpływających na środowisko przyrodnicze. W związku z prowadzeniem na danym obszarze działalności produkcyjnej, gmina zobowiązana jest do zwrócenia szczególnej uwagi na ochronę środowiska przyrodniczego na danym terenie, w szczególności, iż obszar ten znajduje się w bliskiej odległości od obszarów chronionych. Kolejnym, wyodrębnionym obszarem problemowym jest obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzek, który obejmuje w całości obszar chronionego krajobrazu. Tereny te szczególnie narażone są na podtopienia, które w znaczący sposób wpłynąć mogą na jakość życia społeczności lokalnej, a także stan ich gospodarstw domowych. Planowane działania, w zakresie ochrony wyodrębnionych obszarów problemowych wskazano w rekomendacjach w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej.

Rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej

Tereny o funkcjach zabudowy mieszkaniowej

Obszary mieszkaniowe zlokalizowane głównie wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - Zapewnienie odpowiedniej komunikacji zbiorowej,
 - Utrzymanie istniejącej struktury przestrzennej i formy zabudowy z perspektywą jej uzupełnienia,
 - Zwiększenie jakości infrastruktury technicznej na terenach zabudowy mieszkaniowej,
 - Rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
 - Zwiększenie roli zabudowy jednorodzinnej przy ograniczeniu zabudowy wielorodzinnej,

S STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

- tworzenie terenów zieleni urządzonej oraz stref wypoczynkowo-rekreacyjnych w pobliżu zabudowy mieszkaniowej.

Tereny zieleni – zieleń urządzona

Obszary dopełniające system przyrodniczy, które pełnią głównie funkcje rekreacyjno-społeczne oraz turystyczne.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - Wyznaczanie nowych terenów zieleni urządzonej w miejscach turystycznych,
 - Tworzenie terenów zieleni urządzonej oraz stref wypoczynkowo-rekreacyjnych z udziałem środowiska przyrodniczego,
 - Porządkowanie istniejących terenów zielonych oraz wyznaczanie nowych,
 - Wykorzystanie terenów zieleni urządzonej do rozwoju sieci komunikacyjnej (pieszej i rowerowej),
 - Zabudowa poboczy dróg drzewostanem i krzewami w celu ochrony przed zanieczyszczeniami przyległych gruntów rolnych.

Tereny o funkcjach usługowych

Obszary administracyjno-usługowe ważne pod względem obsługi mieszkańców. W obszarach tych zlokalizowane są instytucje gminne oraz lokale usługowe.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - Systematyczne tworzenie przestrzeni publicznych,
 - Rozwój usług publicznych o zasięgu lokalnym dotyczące przede wszystkim handlu, usług gastronomicznych, rzemiosła oraz wyspecjalizowanej obsługi ludności i rolnictwa,
 - Zróżnicowanie usług,
 - Zapewnienie dobrej komunikacji, m.in. układ drogowy, komunikacja zbiorowa, trasy piesze oraz rowerowe,
 - Zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych przy instytucjach oraz obiektach handlowo-usługowych, a także miejscach turystycznych.

Wody

Obszary wód powierzchniowych w przestrzeni gminnej.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - Ochrona cieków wodnych,
 - Ochrona oraz kontrola obszarów zagrożonych powodzią,
 - Zapewnienie zaopatrzenia w wodę wszystkich mieszkańców oraz rozszerzenie wodociągu na obszar całej gminy,
 - Ograniczenie i zakaz powstawania inwestycji negatywnie wpływających na środowisko przyrodnicze,
 - Zakaz wylesiania w obszarze zasilania wód powierzchniowych,
 - Zwiększenie poziomu lesistości w celu poprawy naturalnej retencji i procesów samooczyszczenia wód.

Tereny zieleni – lasy

Obszary lasów istotne dla systemu przyrodniczego gminy, pełniące funkcje klimatyczno-biologiczne, krajobrazowe oraz rekreacyjno-społeczne.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - Zakaz wycinki drzewostanu za wyjątkiem pozyskiwania wynikającego z prowadzonej gospodarki leśnej,
 - Zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych,
 - Wyznaczenie ścieżek edukacyjnych wraz z tablicami informacyjnymi,
 - Zagospodarowanie urządzeń turystycznych w pobliżu lasów,
 - Ograniczenia w wykorzystywaniu środków chemicznych w gospodarce roślinnej i leśnej.

Tereny użytkowane rolniczo

Tereny użytkowane rolniczo, przeznaczone pod uprawę trwałą.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - Zachowanie istniejących upraw rolnych oraz obszarów zielonych,
 - Przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej,
 - Wykorzystanie terenów rolniczych do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Piątnica

Przynależność gminy do Łomżyńskiego Obszaru Funkcjonalnego

powiązania zewnętrzne

SYSTEM PRZYRODNICZY

- Obszary cenne przyrodniczo krajobrazowo
- Korytarze ekologiczne

POKRYCIE TERENU

- zabudowa
- grunty orne
- lasy
- cieki

powiązania funkcjonalno-przestrzenne z sąsiadującymi gminami

KLUCZOWE ELEMENTY DLA ROZWOJU GMINY

Ośrodek gminny o znaczeniu ponadlokalnym

Główny węzeł przesiadkowy

OBSZARY PROBLEMOWE

- Obszar zagrożenia kumulacją negatywnych zjawisk wpływających na środowisko przyrodnicze
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzek

SYSTEM KOMUNIKACYJNY

Elementy infrastruktury transportowej obsługujące kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa podlaskiego

- 64 droga krajowa
- 63 droga krajowa
- 668 droga wojewódzka

Pozostałe elementy systemu komunikacyjnego gminy

drogi inne

Dominującym ośrodkiem transportu publicznego w obszarze gminy jest komunikacja autobusowa

Obszary o potencjale dla szczególnego rozwoju turystyki

Rozwój infrastruktury rowerowej-pieszej

Źródło: Opracowanie własne

5. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

5.1. OSI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Według ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w strategii rozwoju gminy powinny znaleźć się obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa oraz OSI kluczowe dla gminy, jeśli takie istnieją wraz z zakresem planowanych działań¹. Zgodnie z proponowanymi zapisami dotyczącymi obszarów strategicznej interwencji w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, omawiany obszar definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i zasoby ludzkie lub rozwiązania regulacyjne”.

Na poziomie województwa podlaskiego określono obszary strategicznej interwencji w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030. Jednym z nich są miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Gmina Piątnica nie znalazła się w tym obszarze, jednak sąsiednie miasto jakim jest Łomża zostało zakwalifikowane jako miasto charakteryzujące się nasileniem problemów społeczno-gospodarczych.

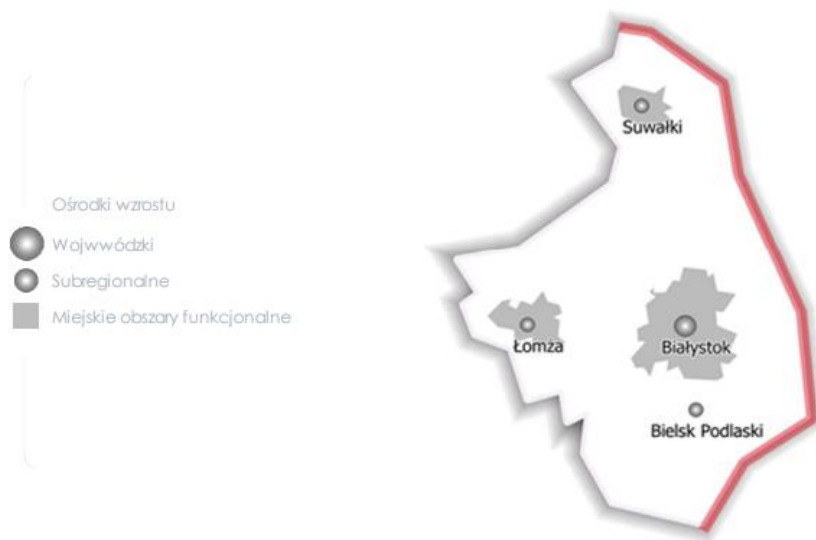
Gmina Piątnica również nie została określona jako gmina zagrożona trwałą marginalizacją. Świadczy to o tym, iż sytuacja społeczno-gospodarcza gminy jak i funkcje gospodarcze nie mają tendencji do kumulowania negatywnych zjawisk społecznych i ekonomicznych.

Ponadto gmina Piątnica należy do Łomżyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, który obejmuje łącznie ok. 560 km². Powołanie ŁOF ma duże znaczenie dla rozwoju gmin, które wchodzą w jego skład, ponieważ dzięki temu rozwija się współpraca ponadlokalna oraz tworzy wspólna polityka społeczno-gospodarcza. Zadaniem wyznaczonego obszaru jest zmniejszenie zjawiska występujących problemów oraz różnic między gminami w regionie łomżyńskim. Przynależność do ŁOF daje możliwość pozyskiwania wspólnych środków na realizację wyznaczonych celów,

¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, 2020, z 2020 r. poz. 1378, 2327)

których zadaniem jest pomoc w zrównoważonym rozwoju gmin wchodzących w skład Obszaru Funkcjonalnego. Wśród wytyczonych sfer współpracy międzygminnej wymieniona została poprawa atrakcyjności inwestycyjnej, inteligentny transport, poprawa stanu środowiska przyrodniczego, a także usuwanie barier rozwojowych. Jednym z założeń ŁOF jest ochrona wartości krajobrazowo-przyrodniczych w gminie Piątnica przed ekspansją zabudowy i zmianami rzeźby terenu oraz chaosem przestrzennym skutkującymi degradacją walorów².

Rysunek 5. Ośrodki wzrostu wyodrębnione w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego

5.2. OSI GMINY PIĄTNICA

Zgodnie z definicją ustawy obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju, lub **trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest inwestycja publiczna łącząca zadania inwestycyjne, w szczególności o charakterze gospodarczym i infrastrukturalnym**. OSI są terytoriami, do których adresowana ma być polityka rozwoju, ukierunkowana na wywołanie określonych zmian.

² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

W procesie konsultacji społecznych oraz poprzez analizę danych statystycznych, wyodrębniono obszary strategicznej interwencji na terenie gminy Piątnica, wymagające szczególnego inwestowania w zakresie rozwoju potencjału przestrzenno-funkcjonalnego. Wśród nich znalazły się:

- Obszar szczególnego wzrostu usług turystycznych,
- Gminny ośrodek o znaczeniu ponadregionalnym.

Obszar szczególnego wzrostu usług turystycznych – obejmuje on obszar, gdzie w przyszłości koncentrować się będą wysokiej jakości usługi turystyczne. Zakres ten lokalizuje tereny objęte ochroną przyrody o dostępie do walorów krajobrazowych. Koncentruje on przestrzenie predysponujące do rozwoju sieci pieszo-rowerowych, wypoczynkowych oraz rekreacyjnych. Wśród planowanych działań, które planuje się do realizacji względem podejmowanych w danym obszarze interwencji wyróżnia się:

- Wdrażanie działań mających na celu zwiększenie dostępności do informacji turystycznej na obszarze regionu, tj. banery informacyjne, reklamy, informację o istniejących atrakcjach turystycznych w gminie.
- Wdrażanie działań mających na celu zagospodarowanie przestrzeni publicznych wokół cieków wodnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na obszary narażone na podtopienia.
- Zwiększenie długości oraz jakości ścieżek pieszo-rowerowych.
- Zwiększanie atrakcyjności ścieżek pieszo-rowerowych poprzez m.in. oznakowanie ich przebiegu, tworzenia miejsc odpoczynku w postaci małej architektury (ławek, altan itp.).
- Dbłość o czystość w miejscach turystycznych, szczególnie poprzez zagospodarowanie pojemników na odpady na szlakach pieszo-rowerowych.
- Zagospodarowanie oraz zwiększanie ilości tablic informacyjnych z informacjami o istniejących walorach przyrodniczych gminy oraz regionu.
- Zwiększanie bezpieczeństwa turystów poprzez gospodarowanie przepraw, kładek dla pieszych i rowerzystów etc. w miejscach wymagających jego zwiększenia.

Gminny ośrodek o znaczeniu ponadregionalnym – to obszar położony w bliskiej odległości miasta Łomży, koncentrujący w sobie podstawowe usługi oferowane przez gminę, zapewniając dostęp do nich pozostałym sołectwom. Na jego terenie łączy się główna sieć transportowa gminy, tj. dwie drogi krajowe oraz wojewódzka. Wyodrębniony został jako obszar

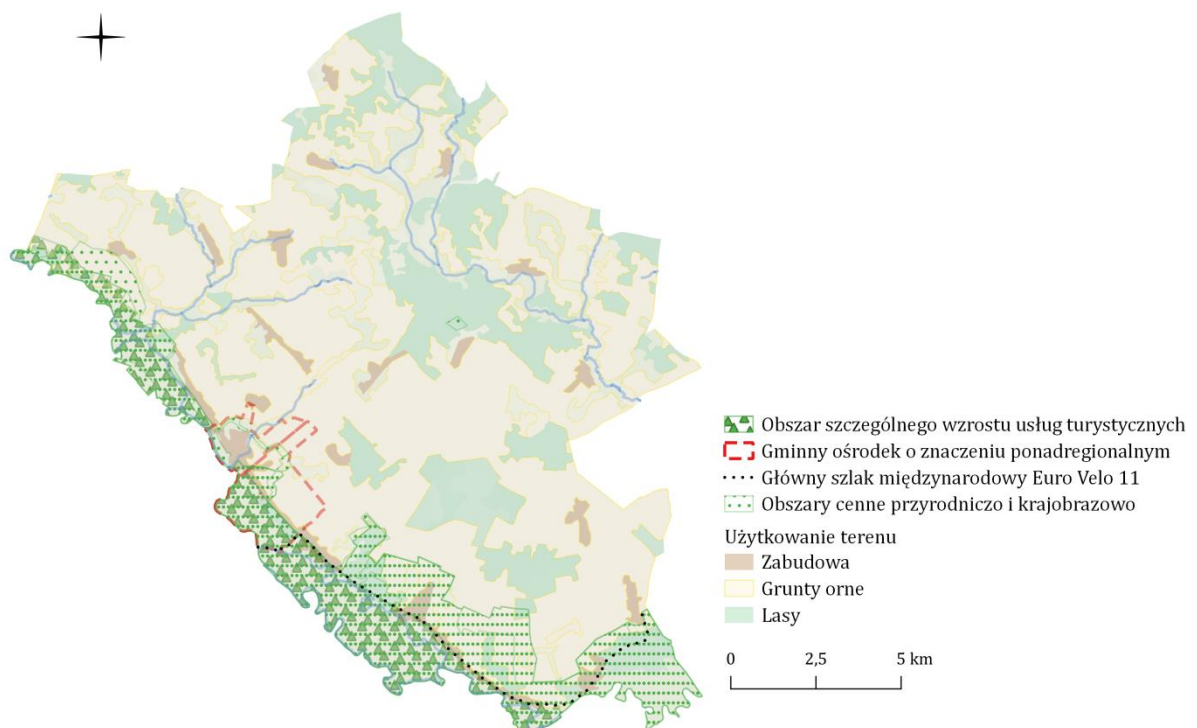
o szczególnym potencjale dla rozwoju ponadregionalnym. Wśród planowanych działań wyodrębnia się:

- Pomoc w doposażaniu placówek świadczących usługi z zakresu opieki zdrowotnej.
- Zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego w miejscach użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem zbiorowych spotkań oraz miejsc o dużym skupisku ludzi.
- Poprawa infrastruktury sportowej, w tym modernizacja oraz budowa nowych obiektów sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni dopasowanych do potrzeb młodzieży.
- Adaptacja terenów zielonych na przestrzenie publiczne, włączające usługi z zakresu sportu, rekreacji oraz wypoczynku, w tym siłownie zewnętrzne oraz place zabaw.
- Niwelowanie barier architektonicznych w obszarze obiektów rekreacyjnych, w tym zwiększanie dostępności do sportu i rekreacji dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.
- Zwiększanie aktywności patroli policji oraz dzielnicowych w ruchu drogowym, a także w obszarach narażonych na dewiacyjne zachowania społeczne.
- Modernizacja skrzyżowań drogowych wraz z zapewnieniem oświetlenia przejść dla pieszych w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie w obszarach zurbanizowanych.
- Systematyczna kontrola przeciwpowodziowa, w tym sprawne zapobieganie skutkom powodzi.
- Stałe zapewnienie dostępności do miejsc spotkań społeczności lokalnej oraz integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zwiększanie jakości usług jednostek aktywności społecznej oraz powstawania nowych.
- Tworzenie nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej poprzez budowę oraz rozbudowę istniejących obiektów a także ich najbliższego otoczenia.
- Stabilizacja oraz monitoring warunków wodnych poprzez wdrażanie działań z zakresu małej retencji oraz procesom ponownego wykorzystania wody.
- Poprawa stanu oraz budowa nowych dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

NA LATA 2021-2030

- Racjonalna budowa nowych ciągów pieszo-rowerowych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na gospodarowanie ich w spójnym systemie z małą architekturą oraz terenami zurbanizowanymi.
- Hybrydyzacja przestrzeni publicznych poprzez łączenie funkcji rekreacyjnych, sportowych, wypoczynkowych, usługowych oraz gastronomicznych w obrębie gospodarowanego obszaru.
- Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnościami, szczególnie w miejscach użyteczności publicznej.

Rysunek 6. Obszary strategicznej interwencji w gminie Piątnica

Źródło: Opracowanie własne

7. NAWIĄZANIE DO NADRZĘDNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH – KRAJOWYCH ORAZ REGIONALNYCH

7.1. ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI PROGRAMOWYMI UE ORAZ POLITYKA RÓWNYCH SZANS

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP), która stanowi uzgodnioną z Komisją Europejską strategię wykorzystania Funduszy Europejskich. Dokument ten określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie finansowej planuje się przeznaczyć 72,2 miliarda euro oraz dodatkowe 3,8 miliarda euro z Funduszy na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Polityka spójności na lata 2021-2027 obejmować ma następujące fundusze:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)** – służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie ich obszarów, znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- **Fundusz Spójności (FS)** – służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- **Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+)** – ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).
- **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST)** – stanowić będzie uzupełnienie proponowanych funduszy polityki spójności. Jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Podkreśla się również działania finansowane w ramach Funduszy norweskich i EOG opierające się na wspólnych wartościach, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Działania Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatorów Programów i Beneficjentów podejmowane są w duchu hasła „Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej”. Uczestnicy procesu wdrażania Funduszy norweskich i EOG są związani szeregiem przepisów prawa międzynarodowego oraz krajowego, zobowiązującego do przestrzegania zakazu dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek przesłankę – płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

7.2. POZIOM KRAJOWY

Planowanie strategiczne na poziomie krajowym wyznacza (wg. nowych przepisów ustawy³ o zmianie ustawy i zasadach polityki rozwoju) strategia kraju, na okres 10-15 lat. Podstawowym dokumentem na poziomie krajowym jest **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, a jej dopełnienie stanowi **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**.

W przyjętej strategii wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Głównym celem strategii krajowej jest „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich socjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”.

We wszystkich aspektach strategii podkreśla się kluczową rolę współdziałania instytucji w wieloszczeblowym systemie zarządzania publicznego w realizacji przekrojowej interwencji publicznej⁴.

³ „Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.”

⁴ „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).”

Głównymi wyznacznikami określonymi dla rozwoju polityki regionalnej na poziomie kraju są:

1. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie zagrożeń środowiska.
2. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych.
3. Rozwój wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego.
4. Wzrost produktywności oraz innowacyjności regionalnych gospodarek.
5. Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach.
6. Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowanie działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządem terytorialnym i między sektorami.
7. Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Co więcej, w tworzeniu strategii rozwoju na poziomie krajowym, istotne stają się również dokumenty strategiczne, takie jak:

- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa, rybactwa 2030,
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- Plany zarządzania ryzykiem powodziowym,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

7.3. POZIOM REGIONALNY

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Strategia Rozwoju Gminy musi być zgodna ze Strategią Rozwoju Województwa. W związku z powyższym, wyżej wymienione cele znalazły odzwierciedlenie we wszystkich planowanych działaniach zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030+. Szczegółowy schemat powiązań obrazuje poniższa tabela.

S STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Tabela 2. Tabela 3. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Piątnica Tarnowska na lata 2021-2030 z celami Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030r.)

		Strategia Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030		
		Cel strategiczny		
		Cel 1	Cel 2	Cel 3
Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)	1. Cel strategiczny. Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.	Cel.1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.		
		Cel.2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.		
		Cel.3. Skuteczne państwo i służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.		

Tabela 4. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

	Strategia Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030		
	Cel strategiczny		
	Cel.1	Cel.2	Cel.3

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

1. Cel strategiczny. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,	1. Cel strategiczny. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,	Cel.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją			
	Cel.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.				
1. Cel strategiczny. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,	Cel.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego.				
	Cel.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych				
	Cel.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów				

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

2. Cel strategiczny. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.	Cel.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem				
	Cel.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym				
	Cel.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych				
	2. Cel strategiczny. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego			
	Cel.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym.				
	Cel.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach				

S TRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Tabela 5. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030 z celami Strategii Rozwoju Podlaskiego 2030

		Strategia Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030			
		Cel strategiczny			
		Cel.1	Cel.2	Cel.3	
Krajowa Strategia Województwa Podlaskiego 2030	Cel 1. Dynamiczna gospodarka	Cel 1.1. Przemysł przyszłości			
		Cel.1.2. Podlaski system otwartych innowacji			
		Cel 1.3. Lokalna przedsiębiorczość			
		Cel 1.4. Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego			
	Cel 2. Zasobni mieszkańcy	Cel 2.1. Kompetentni mieszkańcy			
		Cel 2.2. Aktywni mieszkańcy			

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Cel 3. Partnerski region	Cel 2.3. Przestrzeń wysokiej jakości			
	Cel 3.1. Dobre zarządzanie			
	Cel 3.2. Kapitał społeczny			
	Cel 3.3. Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne			
	Cel 3.4. Gościnny region			

Źródło: Opracowanie własne

8. SYSTEM WDRAŻANIA I FINANSOWANIA

8.1. SYSTEM WDRAŻANIA

Prawidłowy proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy opiera się na wielu czynnikach. Jednym z kluczowych zadań gminy jest współpraca władz lokalnych z mieszkańcami. Strategia powinna być elementem przewodnim przy dalszych planach rozwojowych jednostki samorządu terytorialnego. Jako, że Strategia Rozwoju Gminy Piątnica jest dokumentem wieloletnim i obejmuje okres 10 lat, wdrażanie strategii powinno odbywać się etapowo. Osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie powinny być władze gminy (w tym Wójt oraz Urząd Gminy, jak i wszystkie jego jednostki organizacyjne).

W procesie wdrażania strategii należy przede wszystkim wyróżnić oraz nadać odpowiednie zadania osobom bądź jednostkom. Wśród nich powinny znaleźć się:

- podmioty odpowiedzialne za organizację i koordynowanie procesu wdrażania strategii,
- zadania danego podmiotu,
- podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań zawartych w strategii

1. Funkcje Planistyczne	Opracowywanie dokumentów planistycznych niższego szczebla niż Strategia Rozwoju Gminy.
2. Funkcje Monitoringu	Monitorowanie procesu wdrażania strategii, obserwacja zmieniających się wskaźników, cech granicznych samorządów terytorialnych, uwarunkowań zewnętrznych oraz wewnętrznych.
3. Funkcje Informacyjno-wnioskodawcze	Wnoskowanie przez organ wykonawczy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o aktualizację strategii.
4. Funkcje Promocyjne	Promowanie działań na rzecz wdrażania strategii rozwoju.
5. Funkcje Kooperacyjne	Współpraca z jednostkami pomocniczymi Gminy ds. Strategii, powierzanie im zadań do wykonania, monitoring ich działań oraz ścisła i stała współpraca.
6. Funkcje Prewencyjne	Zapobieganie zaburzeniu wdrażania strategii, rozwiązywanie pojawiających się problemów w trakcie wdrażania, informowanie władz Gminy o problemach dotyczących procesu wdrażania.

7. Funkcje Doradcze

Wspieranie władz we wdrażaniu strategii, pomoc przy podejmowaniu kluczowych decyzji.

8. Funkcje Koordynacyjne

Koordynacja decyzji oraz aktów prawa jak i zmieniających się przepisów ustaw, które znacząco wpływają na procesy wdrażania strategii.

8.2. RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W procesie tworzenia ram finansowych poddano analizie dochody oraz wydatki gminy w ostatnich latach, skuteczność gminy w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania, bazę wiedzy i doświadczeń oraz informacje zapisane w opracowanych już projektach. Pod uwagę wzięto również wieloletnią prognozę finansową oraz budżety gminne. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ramy finansowe posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmienić dane kwoty. Po analizie zebranych danych, szacunkowo określono ramy finansowe w poszczególnych celach strategicznych.

8.2.3. RAMY FINANSOWE

Szacuje się, iż w związku z wykonaniem działań będących częścią danego dokumentu, gmina Piątnica poświęci ok. 80% budżetu gminnego we wszystkich latach obowiązywania dokumentu. Działania wskazane w Strategii obejmują większość uwarunkowań dotyczących funkcjonowania gminy. W związku z powyższym, szacunkowo określa się kwotę **40 637 464, 00 zł**.

8.2.4. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wśród najważniejszych środków finansowania wymienia się w szczególności:

- środki z budżetu gminnego,
- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki funduszy celowych,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej,
- inne fundusze ze źródeł europejskich np. fundusze norweskie oraz fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz fundusze sektora pozarządowego,

- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach linii budżetowych, np. tarcz antykryzysowych.

8.3. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Jako dokumenty wykonawcze, realizowane przy tworzeniu strategii należy rozumieć obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w mieście. Strategia rozwoju miasta Piątnica odnosi się do danych dokumentów. W systemie wdrażania strategii wskazano dokumenty przewidziane do sporządzania lub zmiany wraz z ogólnymi wytycznymi wynikającymi z odniesienia do treści strategii.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Obszar tematyczny	Dokument	Dokumenty na poziomie gminy Piątnica	Wytyczne wynikające z planowanych działań
Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piątnica	<ul style="list-style-type: none"> • Studium zgodne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, określonym w strategii. • Zaleca się opracowanie studium zgodnie z zidentyfikowanymi obszarami prowadzącymi do zwiększenia wykorzystania potencjału turystycznego gminy.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Piątnica	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja obowiązujących miejscowych planów jako konsekwencja ewentualnej aktualizacji studium. • Objęcie większości gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
	Gminny program rewitalizacji	Lokalny Program Rewitalizacji gminy Piątnica na lata 2015-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Zaleca się aktualizację bądź ponowne opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji z uwzględnieniem kierunków rozwoju wyodrębnionych w Strategii.

S STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Ochrona zabytków	Gminny program opieki nad zabytkami	Gminny program Opieki nad Zabytkami Gminy Piątnica na lata 2020-2023	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia opracowana została zgodnie z obowiązującym Programem. • Zaleca się aktualizację programu po 2023 roku
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Plan gospodarki niskoemisyjnej	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Piątnica na lata 2015-2020	<ul style="list-style-type: none"> • Zaleca się aktualizację danego programu, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów wyższego szczebla oraz Strategii Rozwoju Gminy Piątnica
	Program ochrony środowiska	Program ochrony środowiska dla Gminy Piątnica na lata 2017- 2020 z perspektywą do 2024 roku	<ul style="list-style-type: none"> • Program zgodny z celami i zapisami zawartymi w strategii i je uszczegółowiający.
Polityka społeczna	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Piątnica na lata 2021-2030	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia zgodna z wyznaczonymi celami operacyjnymi wyznaczonymi w strategii rozwoju gminy Piątnica
	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Piątnica na lata 2020-2023	<ul style="list-style-type: none"> • Program określa szczegółowe działania w zakresie profilaktyki, w zakresie celów operacyjnych. • Strategia opracowana została zgodnie z ww. programem.
	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Wymaga opracowania corocznie. • Program wymaga dostosowania do celów wyznaczonych w strategii rozwoju miasta.

S STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Finanse publiczne	Uchwała budżetowa	Coroczne uchwały budżetowe gminy Piątnica	<ul style="list-style-type: none"> Uchwała przyjmowana corocznie. Powinna odzwierciedlać cele i kierunki działań określone w strategii, zintegrowana z wieloletnią prognozą finansową.
	Wieloletnia prognoza finansowa	UCHWAŁA NR 157/XXVI/2021 RADY GMINY PIĄTNICA z dnia 9 lutego 2021 r.w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2031	<ul style="list-style-type: none"> Dokument aktualny, zgodny z zapisami strategii. Aktualizacja zgodnie z potrzebami. Na jej podstawie sporządzono ramy finansowe strategii rozwoju gminy.

9. MONITORING I EWALUACJA

9.1. MONITORING

Monitoring strategii rozwoju obejmuje sprawdzanie uzyskanych wyników w odniesieniu do określonych oczekiwań. Polega na cyklicznym zbieraniu informacji, które dotyczą uzyskanych efektów w ramach wdrażanej strategii. Jest prowadzony w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji strategii, pozwalając wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji działań bądź podmiotów realizujących. Wykonawcą i podmiotem, który odpowiada za monitoring strategii rozwoju miasta jest instytucja zarządzająca daną strategią, w tym przypadku Urząd Gminy Piątnica

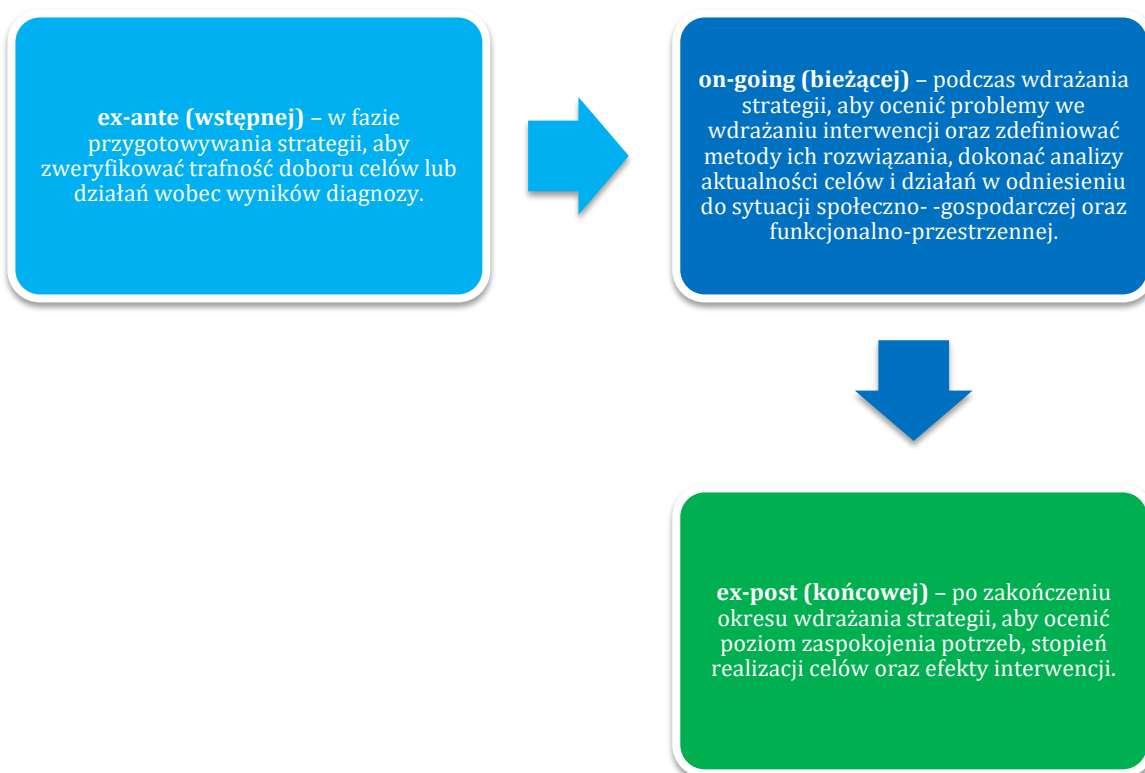
Monitoring realizacji Strategii Rozwoju Gminy Piątnica będzie prowadzony za pomocą wskaźników realizacji celów strategicznych i operacyjnych, określających ilościowo bądź jakościowo postęp w osiągnięciu zaplanowanych efektów. Pomiar wskaźników celów strategicznych i operacyjnych dokonywany będzie przez komórkę organizacyjną odpowiedzialną za koordynowanie procesu planowania strategicznego na podstawie danych 14z różnych źródeł, w tym w szczególności statystyki publicznej i informacji pozyskanych od realizatorów poszczególnych celów. W oparciu o zebrane dane formułowane będą wnioski istotne dla dalszego wdrażania strategii. Wyniki monitoringu strategii będą udostępniane opinii publicznej.

9.2. EWALUACJA

Ewaluacja stanowi systematyczną ocenę skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałości, a także trafności doboru realizowanych celów strategii wobec zidentyfikowanych potrzeb. Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030 odbywać się będzie w ramach kryteriów ewaluacyjnych:

Planuje się przeprowadzenie ewaluacji:

Z przeprowadzonej ewaluacji tworzony będzie raport ewaluacyjny będący podstawą decyzji o wdrożeniu zaleceń i rekomendacji.

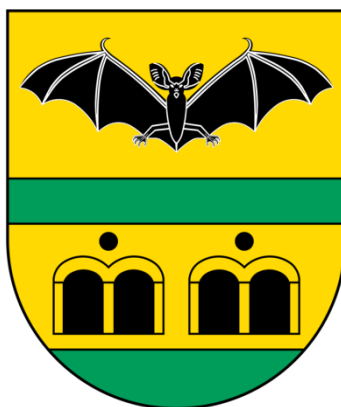
STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

Strategia Rozwoju Piątnica jest jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych w Gminie, który warunkuje jej rozwój oraz funkcjonowanie. Ma za zadanie niwelować istniejące bariery na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów.

Strategia Rozwoju Piątnica na lata 2021-2031 powstała w ścisłej współpracy z Urzędem Gminy, w tym z Wójtem, Radą Gminy, pracownikami Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz Sołtysami. W proces tworzenia zaangażowano społeczność lokalną, wraz z lokalnymi liderami, przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi.

Wszystkim zaangażowanym uczestnikom dziękujemy za aktywny udział w procesie tworzenia Strategii Rozwoju.

Piątnica 2021

S STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIĄTNICA

NA LATA 2021-2030

10. SPIS RYCIN/WYKRESÓW/TABEL

Rysunek 1. Położenie gminy Piątnica na tle powiatu łomżyńskiego.....	7
Rysunek 2. Główny układ komunikacyjny gminy Piątnica.....	9
Rysunek 3. Obszary chronione zlokalizowane w gminie	17
Rysunek 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Piątnica.....	43
Rysunek 5. Ośrodki wzrostu wyodrębnione w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego.....	45
Rysunek 6. Obszary strategicznej interwencji w gminie Piątnica	48
Wykres. 1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Piątnica [%]	8
Wykres. 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Piątnica w stosunku do średniej w grupie porównawczej.....	11
Wykres. 3. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w gminie Piątnica w stosunku do średniej w grupie porównawczej.....	11
Wykres. 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w grupie porównawczej	12
Wykres. 5. Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności w gminie Piątnica w stosunku do średniej w grupie porównawczej.....	13
Wykres. 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w grupie porównawczej	14
Wykres. 7. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Piątnica w stosunku do grupy porównawczej [%]	14
Tabela 1. Struktura oraz hierarchia celów w Strategii Rozwoju Piątnica	26
Tabela 4. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Piątnica na lata 2021-2030 z dokumentami wyższego szczebla.....	52